

Mahidol University
Wisdom of the Land

มหิดลสาร

ปีที่ ๔๘ ฉบับที่ ๗ (๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖)

Mahidol University's newsletter 2023, Vol.7

ม.มหิดลพร้อมพัฒนาเทคโนโลยีจีโนมิกส์

เพื่อผู้ป่วยโรคมะเร็ง

Mahidol University
Wisdom of the Land

“มหิดลสาร” ปีที่ ๔๘ ฉบับที่ ๗ (๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖)
Mahidol University's newsletter 2023, Vol.7

Contents

๐๔ เรื่องจากปก

- ม.มหิดลพร้อมพัฒนาเทคโนโลยีจีโนมิกส์ เพื่อผู้ป่วยโรคมะเร็ง

๐๕ Research Excellence

- ม.มหิดลแนะดูแลโรคหัวใจในกลุ่มดาวนักษัตรอย่างยั่งยืน มอบโอกาส-หยุดตีตรา
- ม.มหิดลเสนอปรับดัชนีคุณภาพอากาศเพิ่มข้อมูลแนะนำสุขภาพ สร้างห้องปลอดมลพิษในกทม.
- ม.มหิดลวิจัยเพิ่มค่าสารสังเคราะห์ เป้าหมายสู่ยารักษา มะเร็ง
- ม.มหิดลเผยเคล็ดลับ ‘นวัตกรรมอาหารหัวใจผู้ประกอบการ’ เรียนรู้คิดนอกกรอบสู่ความสำเร็จ

๐๙ Service Excellence

- ม.มหิดลร่วมพัฒนา AI เวชศาสตร์การเดินทางและท่องเที่ยว เอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- ม.มหิดลแนะทางออกท่องเที่ยวยั่งยืน เสริมสุขภาพ ใส่หัวใจสีเขียว

๑๒ Special Scoop

- ม.มหิดลยกระดับ ‘วิจัยมวลรวม’ ของชาติ ขึ้นแท่น ‘ผู้นำตรวจสุขภาพสัตว์ทดลอง’
- ม.มหิดล - UNDP เตรียมขยายผลวิจัย เพื่อความเข้าใจหลากหลายทางเพศสู่นโยบาย
- ม.มหิดลเชิดชู ‘นักแบบจำลองคณิตศาสตร์’ อาชีพท้าทายทางรอดมวลมนุษยชาติ

๑๕ Teaching and Learning Excellence

- ม.มหิดล นครสวรรค์ ปรับหลักสูตร SMART Farmer สร้างคนสร้างรายได้เพื่อเกษตรยั่งยืน
- ม.มหิดลเรียนรู้วัฒนธรรมจากอาหาร เพิ่มค่ามรดกสำหรับครอบครัว

๑๘ MU Society

๒๐ Harmony in Diversity

- ม.มหิดล-ไบโอเทค ร่วมพัฒนาอุตสาหกรรมอาหาร วิจัย เชื่อมโยงเกษตร-อาหาร-สุขภาพ
- ม.มหิดลชี้ทางออกวิกฤติ ‘วัวแดง’ ใกล้เคียงพันธุ์ เพาะเลี้ยงใหม่-บริหารจัดการคุณภาพ

๐๕

เรื่องจากปก

ม.มหิดลพร้อมพัฒนาเทคโนโลยีจีโนมิกส์ เพื่อผู้ป่วยโรคมะเร็ง

๒๒ Special Article

- ทุนสังคม พลังสังคม
- ม.มหิดลแนะทางออก ‘สภาวะจิตใจตกต่ำ’ จากวิกฤติ COVID-19 ด้วยจิตตปัญญา

๒๕ Information

- ม.มหิดล เยียวยาปัญหาสาธารณสุข และเศรษฐกิจโลก คิดค้นโปรแกรม “ThalPred” ช่วยวินิจฉัยโรคโลหิตจาง จากพันธุกรรม “ธาลัสซีเมีย” ด้วย AI

๒๖ Internationalization

- ม.มหิดลสร้างความมั่นคงอาหารโลก ผ่านงานวิจัย ใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ
- ม.มหิดลสานสัมพันธ์ไทย - จีน ร่วมหลักสูตร ๒ ปริญญา รับนศ.พยาบาลจีนเรียนพยาบาลรามธิบดี
- ม.มหิดล-ICL สหราชอาณาจักร ‘ติดกระจกสองโรค NCDs’ ติดตามจากการเจริญเติบโตของเด็ก

๒๙ กองกายภาพและสิ่งแวดล้อม

- โครงการบริหารจัดการขยะหอพัก ต้นแบบ Zero Waste สู่เป้าหมาย “Net Zero Emission”

๓๐ เพื่อสุขภาพ

- ทำความรู้จัก DOMS หรือ อาการปวด ภายหลังการออกกำลังกาย ที่หลายคนเป็น?

๓๒ ศิษย์สัมพันธ์

๓๓ มุมกฎหมาย

๓๔ Softnews

๓๗ Activities Agenda

• ที่ปรึกษา อธิการบดี รองอธิการบดีทุกฝ่าย ผู้อำนวยการทุกกอง • บรรณาธิการ รองอธิการบดีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร • ผู้จัดการ สุพรรณรัช ภูริวัฒน์กุล
• กองบรรณาธิการ ฐิติรัตน์ เดชพรหม สุทธิรัตน์ สวัสดิภาพ สาธิตา ศรีชาติ วราภรณ์ น่วมอ่อน ศรัณย์ จุลวงษ์ พรทิพา วงษ์วรรณ
• ออกแบบรูปเล่ม วรณพร ยังศิริ • ประสานงานกลาง ฐิติรัตน์ เดชพรหม • MU Newsletter Internet สมชาย โพธิ์ ศตวรรษ กลอยสวาท
• ภาพ ไมตรี บัวศรีจันทร์ สุทธเนศร์ แผ่นทอง สัมภิต เสมาทอง • ที่อยู่สำนักงาน งานสื่อสารองค์กร กองบริหารงานทั่วไป อาคารสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ชั้น ๔ ถนนพุทธมณฑลสาย ๔ ตำบลศาลายา อำเภอบางพลี จังหวัด นครปฐม ๗๓๑๗๐ โทร. ๐-๒๕๕๙-๖๒๐๘-๑๐ โทรสาร ๐-๒๕๕๙-๖๒๑๑, ๐-๒๕๕๙-๖๒๒๒ • E-mail: opmupr@mahidol.ac.th • Website: www.mahidol.ac.th

๑๒

Special Scoop

ม.มหิดลยกระดับ 'วิจัยมวลรวม' ของชาติ
ขึ้นแท่น 'ผู้นำตรวจสุขภาพสัตว์ทดลอง'

๑๗

Teaching and Learning Excellence

ม.มหิดลเรียนรู้วัฒนธรรมจากอาหาร
เพิ่มคำมรดกสำหรับครอบครัว

๒๑

Harmony in Diversity

ม.มหิดลชี้ทางออกวิกฤติ 'วัวแดง'
ใกล้สูญพันธุ์ เพาะเลี้ยงใหม่-บริหาร
จัดการคุณภาพ

๒๙

กองกายภาพและสิ่งแวดล้อม

โครงการบริหารจัดการขยะหอพัก ต้นแบบ
Zero Waste สู่เป้าหมาย "Net Zero Emission"

มหิดลสาร ฉบับ ก.ค. ๒๕๖๖ พบกับปก "เทคโนโลยีจีโนมิกส์ เพื่อผู้ป่วย
โรคมะเร็ง" ข่าวด่วนจากทุนโครงการขับเคลื่อนนโยบายชั้นนำสังคม
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ มหาวิทยาลัยมหิดล เสนอปรับตั้งนี้
คุณภาพอากาศเพิ่มข้อมูลแนะนำสุขภาพ-สร้างห้องปลอดมลพิษใน
กทม. ข่าวด่วนสานสัมพันธ์ไทย - จีน หลักสูตร ๒ ปริญญา สำหรับ
นศ.พยาบาลจีนเรียนพยาบาลรามาธิบดี และมุ่งสู่ความเป็นเลิศ
ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ร่วมพัฒนา AI เวชศาสตร์การเดินทาง
และท่องเที่ยว รวมทั้งข่าว และบทความอื่นๆ ที่น่าสนใจอีกมากมาย

หากส่วนงานใดประสงค์จะเผยแพร่ข่าว และบทความ สามารถ
ติดต่อประสานงานได้ที่ นางสาวฐิติรัตน์ เดชพรหม นักประชาสัมพันธ์
(ชำนาญการ) งานสื่อสารองค์กรกองบริหารงานทั่วไป โทร. ๐-๒๕๕๙-๖๒๑๐
E-mail: opmupr@mahidol.ac.th โดยมีกำหนดปิดต้นฉบับทุกวันที่ ๕
ของเดือน

(รองศาสตราจารย์ ดร.นภเรณู สัจจรักษ์ ธีระฐิติ)
รองอธิการบดีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร
บรรณาธิการ มหิดลสาร

ม.มหิตลพร้อมพัฒนาเทคโนโลยีจีโนมิกส์ เพื่อผู้ป่วยโรคมะเร็ง

สัมภาษณ์ และเขียนข่าวโดย ลูติรัตน์ เดชพรหม
ขอบคุณภาพจากศูนย์วิจัยเป็นเลิศด้านการแพทย์แม่นยำ ศูนย์จีโนมิกส์ศิริราช
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

ศาสตราจารย์ นายแพทย์มานพ พิทักษ์ภากร

หัวหน้าศูนย์วิจัยเป็นเลิศด้านการแพทย์แม่นยำ ศูนย์จีโนมิกส์ศิริราช
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

ไม่ว่าจะเป็นมะเร็ง หรือโรคไม่ติดต่อในกลุ่ม NCDs อื่นๆ อาทิ เบาหวาน ความดัน โรคหัวใจ หรือโรคติดเชื้อเอชไอวี ฯลฯ ความหวังของการมีชีวิตยืนยาวยังคงอยู่ที่การคัดกรอง เพื่อให้เกิดการเฝ้าระวังก่อนเกิดโรค โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรคมะเร็ง ที่ก่อนจะเป็นโรค และก่อนการเกิดเป็นมะเร็งซ้ำ

ศาสตราจารย์ นายแพทย์มานพ พิทักษ์ภากร หัวหน้าศูนย์วิจัยเป็นเลิศด้านการแพทย์แม่นยำ ศูนย์จีโนมิกส์ศิริราช คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ได้กล่าวถึงการเกิดมะเร็งซ้ำ สามารถพบได้ภายหลังโรคสงบลงแล้ว โดยเป็นได้จากหลายสาเหตุ ทั้งโรคมะเร็งกลับเป็นซ้ำจุดเดิม หรือเกิดมะเร็งขึ้นใหม่ในตำแหน่งอื่น โดยมีสาเหตุจากการกลายพันธุ์ของยีนก่อนมะเร็ง

ซึ่งปัจจุบันด้วยเทคโนโลยีจีโนมิกส์ที่ริเริ่มขึ้นโดยศิริราช ทำให้สามารถเฝ้าระวังได้ถึงระดับยีนหรือสารพันธุกรรม โดยการตรวจจากเลือด และชิ้นเนื้อ

การตรวจจากเลือดในระดับยีนเป็นวิธีการที่แม่นยำกว่าการตรวจหาโปรตีนสารบ่งชี้มะเร็งต่างๆ เช่น CEA (Carcinoembryonic Antigen) ตามที่มีในรายการตรวจสุขภาพประจำปีโดยทั่วไป ซึ่งมีข้อจำกัดที่ความจำเพาะ และความไวต่ำเหมาะสำหรับการติดตามหลังการรักษามากกว่าการตรวจในครั้งแรก ซึ่งกว่าจะทราบถึงการผิดปกติ ก็มักเป็นในระยะลุกลามแล้ว โดยอาจเริ่มมีการกระจายสู่ต่อมน้ำเหลือง ซึ่งหมายถึงโอกาสในการทำให้อาการของโรคมะเร็งสงบลงเป็นไปได้ยากมากขึ้น

นอกจากนี้ ยังมีวิธีการตรวจยีนมะเร็งที่ถ่ายทอดได้ภายในครอบครัวจากเลือด ซึ่งศิริราชเปิดให้บริการมานานนับทศวรรษ จนปัจจุบันสามารถใช้ตรวจกลุ่มเสี่ยงได้มากถึง ๒,๐๐๐ รายต่อปี และอีกการตรวจหนึ่งที่เพิ่งเปิดให้บริการในปี ๒๕๖๖ นี้ ได้แก่ การตรวจการกลายพันธุ์ของยีนจากชิ้นเนื้อมะเร็ง (Comprehensive Genomic Profile) ซึ่งสามารถตรวจพร้อมกันได้ถึง ๓๐๐ ยีนในคราวเดียว เพื่อนำไปสู่การเลือกยา หรือวิธีการรักษาแบบมุ่งเป้าต่อไป ซึ่งสามารถทราบผลได้ในเวลาอันสั้น พร้อมนำไปเป็นข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณารักษาได้ทันที

โดยปัจจุบันการบริการทางแพทย์ของไทยได้รับความสนใจจากชาวต่างประเทศมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะการดูแลรักษาโรคซับซ้อน ในฐานะหนึ่งในจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการเดินทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Destinations) ที่สามารถนำเม็ดเงินเข้าสู่ประเทศได้เป็นจำนวนไม่น้อยในแต่ละปี

องค์ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีจีโนมิกส์และชีววิทยาของโรคมะเร็งยังมีอีกหลายมิติที่รอการเข้าถึง ซึ่งปัจจุบันคาดว่าเรายังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมะเร็งไม่ถึงร้อยละ ๑๐ มหาวิทยาลัยมหิดล โดย คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล พร้อมมุ่งมั่นเดินทางศึกษาค้นคว้าวิธีการใหม่ๆ ซึ่งจะนำไปสู่การรักษาผู้ป่วยโรคมะเร็งได้อย่างตรงจุด โดยอาศัยข้อมูลจีโนมเพื่อให้ได้ผลของการพยากรณ์ที่แม่นยำ และการรักษาที่ดีขึ้น

ซึ่งจะเป็นการทำให้โอกาสในการสร้างมหัศจรรย์แห่งชีวิตใหม่ของผู้ป่วยโรคมะเร็งมีมากขึ้นตามไปด้วย จากการสามารถทำให้โรคมะเร็งเป็นหนึ่งในโรคเรื้อรังที่รักษาได้ และผู้ป่วยสามารถกลับไปใช้ชีวิตได้ใกล้เคียงปกติมากที่สุด

ม.มหิดลแนะดูแลโรคหัวใจ ในกลุ่มดาวนุ์ซินโดรมอย่างยั่งยืน

มอบโอกาส-หยุดติตรา

สัมภาษณ์ และเขียนข่าวโดย รุติรัตน์ เดชพรหม
ภาพจากผู้ให้สัมภาษณ์

ศาสตราจารย์ แพทย์หญิงอลิสสา ลิ้มสุวรรณ รองคณบดีฝ่ายโรงเรียนการบริหารงาน
โรงพยาบาล และอาจารย์แพทย์ประจำสาขาโรคหัวใจ ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะ
แพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ได้กล่าวถึงนโยบายในการดูแลแม่
ตั้งครรภ์ของโรงพยาบาลรามาธิบดีว่า เชื้อมันได้ถึงการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ และได้
มาตรฐานระดับสากล โดยมีการคัดกรองตั้งแต่ขณะตั้งครรภ์ เพื่อการวางแผนคลอด และ
รักษาความผิดปกติของทารกด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย ซึ่งช่วยในการวินิจฉัยได้เร็วยิ่งขึ้น
ทว่าอุบัติการณ์ที่พบจากการตั้งครรภ์ที่ผิดปกติ อาจเกิดขึ้นได้ตั้งแต่ขณะปฏิสนธิ ทั้งที่
ผิดปกติทางโครโมโซม หรือลักษณะทางพันธุกรรม ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญของทารกดาวนุ์
ซินโดรม ที่มักเกิดมาพร้อมกับอาการความผิดปกติในอวัยวะของร่างกายหลายประการ
ร่วมด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรคหัวใจแต่กำเนิดซึ่งพบมากประมาณร้อยละ ๕๐ กรณีที่พบ
ความผิดปกติที่ซับซ้อนรุนแรงหลายระบบ แพทย์อาจให้ทางเลือกในการยุติการตั้งครรภ์

จากการศึกษาวิจัยเรื่องภาวะแทรกซ้อนในระบบไหลเวียนเลือด
ของกลุ่มอาการดาวนุ์ซินโดรม ถึงปัญหา อุปสรรค และแนวทาง
ในการดูแลผู้ป่วยดาวนุ์ซินโดรมที่มีโรคหัวใจแต่กำเนิด ร่วมกับ
ผู้เชี่ยวชาญระดับโลก โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล
จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหลายร้อยเรื่อง ร่วมกับประสบการณ์
ของผู้เชี่ยวชาญจากทั่วโลก โดยคำนึงถึงความต่างของ
เวชปฏิบัติในประเทศที่มีรายได้ต่อประชากรที่แตกต่างกัน
ทำให้ผู้วิจัยได้เสนอแนะ **“แนวปฏิบัติ”** ต่อแพทย์โรคหัวใจที่ดูแล
โรคหัวใจแต่กำเนิด เพื่อให้การดูแลผู้ป่วยดาวนุ์ซินโดรมเป็นไป
อย่างมีประสิทธิภาพ และได้มาตรฐาน ซึ่งได้รับการตีพิมพ์แล้วใน
“Circulation” วารสารวิชาการระดับ Top 1% ของโลกเมื่อเร็วๆ นี้
โดยชี้ให้เห็นว่าการดูแลที่ยั่งยืนในผู้ป่วยดาวนุ์ซินโดรมที่มี
โรคหัวใจแต่กำเนิด จะต้องพิจารณาถึงคุณภาพชีวิตของ
ผู้ป่วยในระยะยาว มีการวางแผนติดตามรักษาที่เหมาะสม
เพื่อระวังโรคแทรกซ้อนที่อาจทำให้อาการทรุดเพิ่มได้ต่อไป
ในอนาคต อาทิ ภาวะความดันเลือดในปอดสูงที่อาจพบหลัง
การเข้ารับการรักษาโรคหัวใจแต่กำเนิด ซึ่งส่งผลกระทบต่อ
การดูแลรักษาในผู้ป่วย และความเสี่ยงในการเสียชีวิต

นอกจากนี้ ยังพบว่าผู้ป่วยดาวนุ์ซินโดรมที่เป็นโรคหัวใจแต่กำเนิด
ยังมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคในกลุ่มเมตาบอลิกซินโดรม อาทิ
โรคอ้วน โรคไขมันในเลือดสูง และโรคความดันเลือดสูง ตลอดจน
โรคหลอดเลือดหัวใจตีบที่อาจเกิดขึ้นได้ภายหลัง จึงควรตระหนัก
ถึงการป้องกันโรคที่มีผลกระทบต่อระบบหลอดเลือดและหัวใจ
รวมถึงกลยุทธ์ที่จะรองรับสวัสดิการการรักษาที่ทำหายของ
ผู้ป่วยดาวนุ์ซินโดรมที่มีโรคหัวใจแต่กำเนิดในอนาคตต่อไปอีกด้วย
เนื่องด้วยในเวชปฏิบัติในปัจจุบันได้มีการให้มีสิทธิผู้พิการเข้าถึง
การรักษาทางการแพทย์ที่เท่าเทียม ซึ่งเป็นผลผลักดันเชิงนโยบาย
ระดับชาติต่างจาก ๓-๔ ทศวรรษที่ผ่านมาที่มีการปิดกั้นการเข้าถึง
การรักษาพยาบาลในผู้ป่วยดาวนุ์ซินโดรมที่มีโรคหัวใจแต่กำเนิด
ที่สำคัญเหนืออื่นใด คือ การปฏิบัติต่อผู้ป่วยเด็กดาวนุ์ซินโดรม
ด้วย **“หัวใจของความเป็นมนุษย์”** โดยตระหนักว่าเป็น **“กลุ่มคน
ที่สมควรได้รับการดูแลเป็นพิเศษ”**

ม.มหิดลเสนอปรับดัชนีคุณภาพอากาศ

เพิ่มข้อมูลแนะนำสุขภาพ-สร้างห้องปลอดมลพิษในกทม.

สัมภาษณ์ และเขียนข่าวโดย จูติรัตน์ เดชพรหม
ขอบคุณภาพจาก PH

เมื่อต้องออกเดินทางในทุกวันนี้เหมือนกับ การต้องออกไปเผชิญกับมลพิษทางอากาศ และปัญหาภาวะโลกร้อนอย่างเต็มที โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากฝุ่นละออง PM2.5 ซึ่งจะเกิดภาวะวิกฤติในช่วงสภาวะอากาศปิด

รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล กาญจนสุรา

อาจารย์ประจำภาควิชาวิทยาศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อม คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล กาญจนสุรา อาจารย์ประจำภาควิชาวิทยาศาสตร์ อนามัยสิ่งแวดล้อม คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวว่า ที่ผ่านมา การสื่อสารสถานการณ์คุณภาพอากาศ จะใช้ค่าดัชนีชี้วัดคุณภาพอากาศเป็น ค่า AQI (Air Quality Index) ซึ่งแสดง ค่าสารมลพิษที่มีความเข้มข้นสูงสุดเพียง ๑ ชนิดจาก ๖ ชนิดของสารมลพิษหลัก ได้แก่ ก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ ซัลเฟอร์ ไดออกไซด์ โอโซน ไนโตรเจนไดออกไซด์ ฝุ่นละออง PM10 และ PM2.5 ที่มีระดับ ความรุนแรงจากน้อยไปมาก ผ่านสีฟ้า เขียว ส้ม และแดง ตามลำดับ

เพื่อให้มีการสื่อสารที่สะท้อน ต่อ ความเสี่ยงต่อสุขภาพจาก การรับสัมผัสสารมลพิษทางอากาศ ในปัจจุบันประเทศชั้นนำของโลก อาทิ แคนาดา และฮ่องกง ได้มีรายงาน การศึกษาวิจัยและการประกาศใช้

ค่า AQHI (Air Quality Health Index) จากหน่วยงานภาครัฐสำหรับประเทศไทย ในส่วนของภูมิภาคได้มีการปรับค่าดัชนีชี้วัดคุณภาพอากาศโดยเพิ่มมิติทาง ด้านสุขภาพ หรือการแสดงค่า AQHI เพื่อการเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพจาก กิจกรรมที่ก่อให้เกิดฝุ่นละออง PM2.5 จากภาคเกษตรกรรม

ด้วยทุนโครงการขับเคลื่อนนโยบาย ขึ้นน้ำสังคม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ จากมหาวิทยาลัยมหิดล และจาก TCELS - ศูนย์ความเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล กาญจนสุรา เตรียมศึกษา วิจัยเพื่อขยายผลสู่การใช้ค่าดัชนีชี้วัด คุณภาพอากาศที่ส่งผลต่อสุขภาพ (AQHI) ในเขตกรุงเทพมหานครเป็นครั้งแรก

ค่า AQHI นอกจากเป็นการเตือนถึง ปริมาณฝุ่นละออง PM2.5 ในอากาศ โดยปกติทั่วไปแล้ว ประชาชนในเขต กรุงเทพมหานครจะได้รับข้อแนะนำ ทางสุขภาพเมื่อจำเป็นต้องใช้ชีวิตกลางแจ้ง เพื่อเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพจากปริมาณ ฝุ่นละออง PM2.5 ในอากาศด้วย

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเสี่ยงซึ่งได้แก่ ผู้ที่มีปัญหาทางสุขภาพในระบบทางเดิน หายใจ เพื่อประกอบการตัดสินใจได้ อย่างมั่นใจในการวางแผนก่อนออกเดินทาง ฝ่ามลพิษในพื้นที่ที่มีการจราจรหนาแน่น ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นต้นเหตุ ของการเกิดปัญหาฝุ่นละออง PM2.5

รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล กาญจนสุรา มองว่าการปรับค่าดัชนีชี้วัดคุณภาพอากาศ โดยเพิ่มการวิเคราะห์เชื่อมโยงข้อมูลสุขภาพ นั้นเป็นเรื่องที่สำคัญ ทั้งในมิติสะท้อน ความเสี่ยงเชิงสุขภาพได้ดียิ่งขึ้น

นอกจากนั้นอาจช่วยเสริมการขับเคลื่อนนโยบายการลดมลพิษจากแหล่ง กำเนิดที่มาจากการเผาไหม้ในภาคส่วน ต่างๆ ส่งผลให้เกิดการผลักดันต่อ การปฏิบัติตามมาตรการเศรษฐกิจโลก

ที่กำหนดให้ทุกประเทศมีการประเมิน “คาร์บอนเครดิต” ในการนำเข้า-ส่งออก สินค้า โดยจะเป็นการช่วยลดมลพิษตั้งแต่ จุดกำเนิด ก่อนปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อม ซึ่งนอกจากการปรับค่าดัชนีชี้วัดขดัง กล่าวแล้ว ต่อไปจะได้เสนอให้มี “ห้อง ปลอดมลพิษ” ที่สร้างขึ้นภายใต้ระบบ “ห้องความดันบวก” (Positive Pressure Room) ตามหน่วยงานสถาน พยาบาล โรงงาน และสถานประกอบการต่างๆ ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อ ยกกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเสี่ยง ให้ได้มี “พื้นที่ อากาศปลอดภัย” (Safer Zone) ไว้พักสูด อากาศบริสุทธิ์ผ่านเครื่องกรองอากาศ ที่ได้มาตรฐานซึ่งติดตั้งไว้ภายในห้องที่ ออกแบบไว้โดยเฉพาะ เพื่อป้องกันมลพิษ จากภายนอกห้องได้ด้วยในขณะเดียวกัน

ในเบื้องต้นจะได้มีการทดลองใช้ค่า ดัชนีชี้วัดคุณภาพอากาศที่เชื่อมโยงมิติ ทางด้านสุขภาพ (AQHI) ก่อนภายใน มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตพญาไท และย่านนวัตกรรมการแพทย์โยธี (YMID - Yothi Medical Information District) ซึ่งมหาวิทยาลัยมหิดลเป็นภาคีเครือข่าย ภายในปี ๒๕๖๖ นี้

จากนั้นจะต่อยอดสู่เขตพื้นที่โดยรอบ และผลักดันให้เกิดผลในระดับนโยบาย ต่อไป เพื่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ของประชาชนชาวกรุงเทพมหานคร ซึ่งถือเป็นภารกิจสำคัญในการขึ้นน้ำ สังคมด้วยองค์ความรู้อันเป็นประโยชน์ จากมหาวิทยาลัยมหิดล ในฐานะ “ปัญญาของแผ่นดิน”

ม.มหิดลวิจัยเพิ่มค่าสารสังเคราะห์

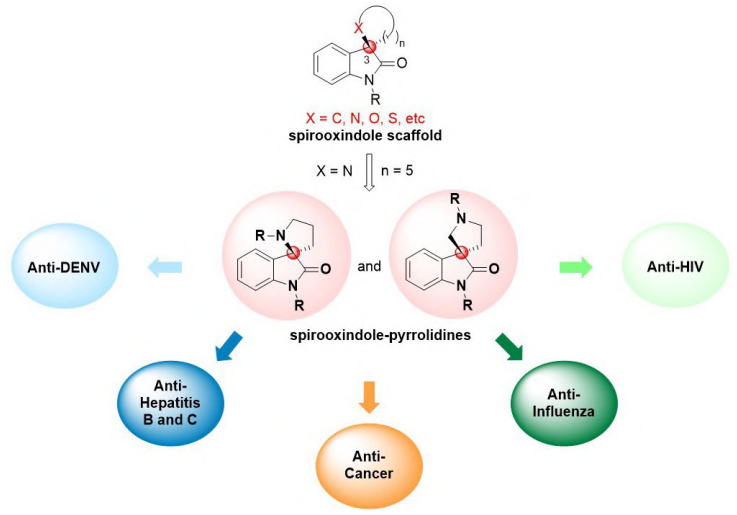
เป้าหมายสู่ยารักษามะเร็ง

สัมภาษณ์ และเขียนข่าวโดย จูติรัตน์ เดชพรหม
ขอบคุณภาพจาก SC

รองศาสตราจารย์ ดร.ดรุดณี สุธีรัมย์

อาจารย์ประจำภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
และนักเคมีอินทรีย์สังเคราะห์

“สารสังเคราะห์” ยังคงมีบทบาทสำคัญ แม้กระทั่งยาสามัญประจำบ้านบางชนิดที่ทุกคนต้องรับประทานเวลาเจ็บไข้ก็ยิ่งต้องผลิตมาจากสารสังเคราะห์

รองศาสตราจารย์ ดร.ดรุดณี สุธีรัมย์ อาจารย์ประจำภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และนักเคมีอินทรีย์สังเคราะห์ ได้กล่าวถึงความปลอดภัยของยาที่ทำมาจากสารสังเคราะห์ว่า ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย ได้แก่ “โครงสร้างเคมี” และ “สูตรของยา” ที่ใช้ว่าได้มีการ “ออกแบบ” ให้สามารถออกฤทธิ์ให้ส่งผลต่อร่างกายอย่างไร และเพียงใด

เมื่อเร็วๆ นี้ รองศาสตราจารย์ ดร.ดรุดณี สุธีรัมย์ ประสบความสำเร็จจากการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาวิธีการสังเคราะห์สารออกซินโดลที่มี “ฟลูออรีนอะตอม”

โดยในเบื้องต้นสังเคราะห์ได้ประมาณ ๓๐ – ๔๐ โครงสร้างภายใต้การสนับสนุนจากทุนช่วยเหลือทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีครั้งที่ ๒๙ พ.ศ. ๒๕๖๕ มูลนิธิโทเรเพื่อส่งเสริมวิทยาศาสตร์ประเทศไทย และได้ตีพิมพ์ผลงานวิจัยนี้ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ “The Journal of Organic Chemistry” เตรียมขยายผลสู่การทดสอบฤทธิ์ทางชีวภาพโดยมุ่งเป้าไปที่สารต้นแบบที่มีฤทธิ์ยับยั้งมะเร็ง

ด้วยองค์ความรู้ทางเคมีสามารถช่วยให้ประชาชนปลอดภัยจากผลข้างเคียงของยา จากการศึกษาโครงสร้างของตัวยา ซึ่งมีสารสำคัญจากสารสังเคราะห์ที่พิสูจน์แล้วว่าไม่เป็นอันตราย นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาถึงคุณสมบัติจำเป็นที่เกี่ยวข้องของต่างๆ อาทิ การละลายน้ำ การดูดซึม การกำจัดออกจากร่างกาย รวมถึงความเสถียรที่จะไม่ส่งผลให้ยาออกฤทธิ์เร็ว หรือช้าเกินไป

หลังจากที่ค้นพบและตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัย รองศาสตราจารย์ ดร.ดรุดณี สุธีรัมย์ เตรียมขยายความร่วมมือเพื่อต่อยอดงานวิจัย เพื่อเป้าหมายคือสารต้นแบบรักษามะเร็ง ซึ่งการทำวิจัยที่ยั่งยืนจะต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่ายและจะเกิดประโยชน์สูงสุด หากทำเพื่อตอบโจทย์ความต้องการที่แท้จริงของสังคม

ม.มหิดลเผยเคล็ดลับ ‘นวัตกรรมอาหารหัวใจผู้ประกอบการ’ เรียนรู้คิดนอกกรอบสู่ความสำเร็จ

สัมภาษณ์และเขียนข่าวโดย ฐิติรัตน์ เดชพรหม
ขอขอบคุณภาพจาก EG

การประกอบธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มนำมาซึ่งความยั่งยืน นอกจาก “รสชาติ” ของผู้ขายที่ถูกต้องแล้ว จะต้อง “ดีต่อสุขภาพ” และที่สำคัญต้อง “เข้าใจในผลิตภัณฑ์และผู้บริโภค” อีกด้วย

อาจารย์ ดร.ดลพร แซ่แต้ อาจารย์ประจำหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมอุตสาหกรรม (หลักสูตรนานาชาติ, หลักสูตรพหุวิทยาการ) วิชาเอกวิศวกรรมผลิตภัณฑ์นมและเครื่องดื่มนอกสาขาวิศวกรรมอุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวว่า ที่ผ่านมา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล สร้างชื่อเสียงจากการสร้างสรรค์ผลงานทางวิศวกรรมเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่างๆ มากมาย

อย่างไรก็ตาม คณะฯ ยังมีหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมอุตสาหกรรม (หลักสูตรนานาชาติ) วิชาเอกวิศวกรรมผลิตภัณฑ์นมและเครื่องดื่มนอกจากจะมุ่งเน้นให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถในการเป็นวิศวกรแล้ว ยังมุ่งพัฒนานักศึกษาให้มีแนวคิด “นวัตกรรมอาหารหัวใจผู้ประกอบการ” อีกด้วย

ที่ผ่านมา หลักสูตรฯ มีส่วนร่วมสร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมอาหารและเครื่องดื่มเข้าสู่โครงการ Startup และคว้ารางวัลจากการประกวดผลงานมากมาย ทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ รวมทั้งได้รับโอกาสในการเข้าร่วม

โครงการ SPACE-F หรือโครงการบ่มเพาะและเร่งการเติบโตของสตาร์ทอัพด้านเทคโนโลยีอาหาร ซึ่งเป็นโครงการระดับนานาชาติ ผลงานล่าสุดที่สามารถตอบโจทย์ของการเป็น “นวัตกรรมอาหารหัวใจผู้ประกอบการ” คือการใช้ห้องปฏิบัติการของหลักสูตรฯ เป็นจุดกำเนิดของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์โดยพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มที่ดีต่อสุขภาพ เหมาะกับผู้ต้องการเสริมโปรตีนอย่างเร่งด่วนและผู้รักสุขภาพโดยทั่วไป

จุดเด่นของผลิตภัณฑ์ฯ คือผลิตภัณฑ์พร้อมดื่มที่มีโปรตีนจากไข่ขาวซึ่งเป็นโปรตีนคุณภาพดี มีกรดอะมิโนที่จำเป็นต่อร่างกาย โดยการบริโภคผลิตภัณฑ์ ๑ ขวดเทียบเท่ากับการทานไข่ขาวจากไข่ไก่ประมาณ ๔ – ๕ ฟอง และมีรสชาติที่ผ่านการทดสอบความพึงพอใจจากกลุ่มตัวอย่างคนไทย แล้วไม่ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ ราย ได้แก่ โกโก้ กาแฟลาเต้ กรีนทีลาเต้ และชาไทยที่ดื่มง่ายและไม่มึนลิ้นคาว

ดังนั้น จะเห็นว่านอกจากหลักสูตรฯ จะให้ความสำคัญต่อการฝึกฝนให้นักศึกษาใช้ทักษะทางวิศวกรรมเพื่อวางแผนและดูแลระบบการผลิตในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมหลักของประเทศแล้ว หลักสูตรฯ ยังมุ่งฝึกทักษะการเป็นผู้ประกอบการให้นักศึกษาได้เรียนรู้อย่างครบวงจรจนสามารถต่อยอดสร้างธุรกิจของตนเองได้ในอนาคต

อาจารย์ ดร.ดลพร แซ่แต้

อาจารย์ประจำหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

เคล็ดลับของ “นวัตกรรมอาหารหัวใจผู้ประกอบการ” ไม่ได้อยู่ที่การ “คิดตามกรอบ” งานวิจัย แต่ต้องรู้จัก “คิดนอกกรอบ” เพื่อให้สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่าง “เข้าถึง” ความต้องการที่แท้จริงของผู้บริโภค และส่งผลเชิงบวกต่อสังคมอย่างยั่งยืน แม้มากด้วยองค์ความรู้แต่อาจไม่มากด้วยผลกำไร หากไม่เข้าใจผู้บริโภค

ม.มหิดลร่วมพัฒนา AI

เวชศาสตร์การเดินทางและท่องเที่ยวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

สัมภาษณ์ และเขียนข่าวโดย ฐิติรัตน์ เดชพรหม
ขอบคุณภาพจาก MT

ก่อนออกเดินทางท่องเที่ยวทุกครั้ง ถือเป็นหน้าที่ของผู้เดินทางทุกคนที่จะต้องศึกษาเกี่ยวกับประเทศปลายทางในแง่มุมต่างๆ ที่จำเป็นต่อการเดินทางอย่างถี่ถ้วน ซึ่งรวมถึงการเตรียมตัวด้านสุขภาพ ตลอดจนการเฝ้าระวัง และป้องกันโรคต่างๆ ที่อาจต้องเผชิญ ซึ่งทั้งหมดนี้มีอยู่ใน “เวชศาสตร์การเดินทางและท่องเที่ยว” (Travel Medicine)

เมื่อเร็วๆ นี้ รองศาสตราจารย์ นายแพทย์วัชรพงศ์ ปิยะภาณี ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน อาจารย์แพทย์ประจำภาควิชาอายุรศาสตร์เขตร้อน คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล และแพทย์ผู้เชี่ยวชาญประจำ “Thai Travel Clinic” คลินิกเวชศาสตร์ท่องเที่ยวและการเดินทาง โรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล ได้มีโอกาสร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ AI ในเวชศาสตร์การเดินทางและท่องเที่ยว

โดยได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ เวชศาสตร์ ซึ่งเป็นวารสารวิชาการระดับนานาชาติ และอยู่ใน Top 1% ของโลก ในฐานะผู้เขียนบทบรรณาธิการ หัวข้อ “Predicting the Natural History of Artificial Intelligence in Travel Medicine” ร่วมกับ Professor Gerrard Flaherty, MD, PhD จาก University of Galway สาธารณรัฐไอร์แลนด์

รองศาสตราจารย์ นายแพทย์วัชรพงศ์ ปิยะภาณี ได้กล่าวถึงบทบาทการใช้ AI ในเวชศาสตร์การเดินทางและท่องเที่ยว ที่นับวันจะทวีความสำคัญมากขึ้นเรื่อยๆ ปัจจุบัน AI ได้มีการพัฒนาศักยภาพไปจนถึงความสามารถในการแชร์และตรวจจับข่าวการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ รวมถึงโรคอุบัติใหม่ อุตุนิวัตินี้ต่างๆ ทั่วโลก

รองศาสตราจารย์ นายแพทย์วัชรพงศ์ ปิยะภาณี
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน
อาจารย์แพทย์ประจำภาควิชาอายุรศาสตร์เขตร้อน
คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล

สำหรับ โรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล ได้เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการเฝ้าระวังโรคที่สัมพันธ์กับการเดินทางและท่องเที่ยว กับเครือข่าย “GeoSentinel Surveillance Network” ซึ่งเป็นเครือข่ายวิชาการด้านเวชศาสตร์การเดินทางและท่องเที่ยวระดับโลก โดยมีสมาชิกเป็นสถาบันทางการแพทย์กว่า ๗๐ แห่งจากทั่วโลก

โดยโรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อนเป็นแห่งเดียวในประเทศไทยที่อยู่ในเครือข่ายดังกล่าวตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือมากกว่า ๑๕ ปี ซึ่งเครือข่ายนี้สามารถตรวจจับการระบาดของโรคต่างๆ และมีผลงานวิชาการตีพิมพ์มากกว่า ๑๐๐ เรื่อง

ในส่วนของการเฝ้าระวังโรคต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเดินทาง รองศาสตราจารย์ นายแพทย์วีรพงษ์ ปิยะภานี ระบุว่า เป็นเรื่องสำคัญเนื่องจากการเดินทางท่องเที่ยวในปัจจุบัน เป็นไปได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ทำให้โรคติดต่อจากมดุมใด มดุมหนึ่งของโลก สามารถแพร่กระจายไปในที่ต่างๆ ได้ ดังนั้น ทุกฝ่ายต้องช่วยกัน เฝ้าระวังทั้งในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติผ่านเครือข่ายต่างๆ

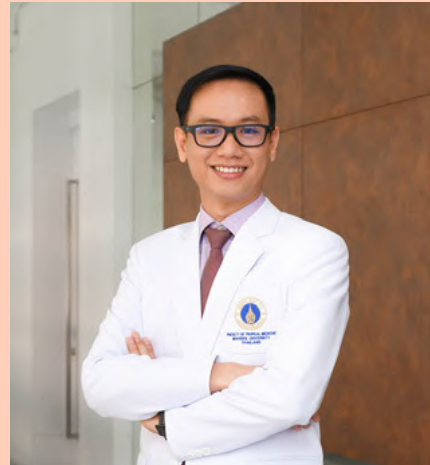
นอกจากนี้ Social media รวมถึงสื่อต่างๆ ทาง internet มีบทบาทมากขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งสามารถทำให้ความรู้และ คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการเตรียมตัว และช่วยเฝ้าระวังภัย หรือโรคต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว

อย่างไรก็ดีนักท่องเที่ยวต้องพิจารณาให้ดีก่อนใช้ หรือเชื่อข้อมูลต่างๆ เพราะต้องแยกแยะระหว่าง “ข่าวจริง” “ข่าวลวง” หรือ “ข่าวลือ” ซึ่งปัจจุบันมีสถาบันวิชาการหลายแห่ง ใช้ AI เข้ามาช่วยในการวิเคราะห์แยกแยะข้อมูลดังกล่าว เช่นในโครงการ Healthmap.org

ในส่วนของประเทศไทยเอง “Thai Travel Clinic” หรือ คลินิกเวชศาสตร์ท่องเที่ยวและการเดินทาง โรงพยาบาล เวชศาสตร์เขตร้อน คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล มีบทบาทสำคัญในการเป็นสถาบันหลักในการผลิตแพทย์ เฉพาะทางด้านเวชศาสตร์การเดินทางและท่องเที่ยว ซึ่งเป็น หลักสูตรแรกและหลักสูตรเดียวของโลกที่ผลิตแพทย์เฉพาะทาง สาขา Travel Medicine ในระดับ Board Certify

เชื่อมั่นได้จากการเป็น “ต้นแบบ” (role model) ผลิตแพทย์ เฉพาะทางเวชศาสตร์การเดินทางและท่องเที่ยว ซึ่งได้รับการรับรองมาตรฐานจาก American Society for Tropical Medicine and Hygiene สหรัฐอเมริกา จนปัจจุบัน “Thai Travel Clinic” ได้รับการยกย่องถึงความเป็นเลิศในการฝึกปฏิบัติ ด้านดังกล่าวในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

นอกจากนี้ “Thai Travel Clinic” ยังได้เปิดรับนักศึกษาแพทย์ ประจำบ้านสาขาเวชศาสตร์ป้องกัน แขนงเวชศาสตร์การเดินทาง และท่องเที่ยว (Master of Clinical Medicine) จากต่างประเทศ และได้ส่งนักศึกษาไทยไปเรียนรู้โรคเขตร้อนในต่างแดน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์วิน เมตลี
อาจารย์แพทย์ประจำภาควิชาอายุรศาสตร์เขตร้อน
คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์วิน เมตลี อาจารย์แพทย์ ประจำภาควิชาอายุรศาสตร์เขตร้อน คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล และแพทย์ผู้เชี่ยวชาญประจำ “Thai Travel Clinic” คลินิกเวชศาสตร์ท่องเที่ยวและการเดินทาง โรงพยาบาล เวชศาสตร์เขตร้อน คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวเพิ่มเติมว่า ปัจจุบัน “Thai Travel Clinic” ยังได้ทำงาน วิจัยร่วมกับ GeoSentinel Surveillance Network ที่กำลัง อยู่ระหว่างดำเนินการอีกมากมายหลายเรื่อง

ที่ผ่านมาประเทศไทยยังคงต้องอาศัยฐานข้อมูลวิจัย ด้านเวชศาสตร์การเดินทางและท่องเที่ยวจากยุโรป เสียเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นจึงเป็นการดีกว่าหากเราสามารถ สร้างฐานข้อมูลขึ้นเองสำหรับคนไทยและเอเชียเพื่อการเฝ้าระวัง และรักษาที่ตรงจุด

ในปัจจุบัน “Thai Travel Clinic” ได้มุ่งบรรลุวิสัยทัศน์ เพื่อคงความเป็นเลิศด้านเวชศาสตร์การเดินทางและท่องเที่ยว ในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ด้วยการขยายบริการ สู่ออนไลน์ เพื่อเพิ่มช่องทางให้คำปรึกษาทางการแพทย์ แบบทางไกล (Telemedicine) จำหน่ายทางไปรษณีย์ และนัด ฉีดวัคซีนโดยไม่ต้องพบแพทย์ซ้ำ พร้อมชำระเงินผ่านระบบ ออนไลน์ ซึ่งสร้างความสะดวกสบายให้แก่ผู้เข้ารับบริการ ทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศได้อย่างกว้างขวาง

โดยวัคซีนที่เปิดให้บริการตามคำแนะนำของแพทย์ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางเวชศาสตร์การเดินทางและท่องเที่ยว มีทั้งเพื่อการเฝ้าระวังโรคติดต่อเขตร้อนที่อาจเกิดขึ้นได้ทั่วไป อาทิ โรคคหิวตกรโรค โรคไข้เลือดออก โรคไข้สมองอักเสบ JE โรคตับอักเสบชนิดเอและบี โรคไข้กาฬหลังแอ่น ฯลฯ และโรคติดต่อเขตร้อนที่อาจเกิดขึ้นได้ระหว่างการเดินทาง โดยต้องแสดงหนังสือเดินทางประกอบ อาทิ โรคไข้เหลือง เป็นต้น ติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่โทร. ๐-๒๓๐๖-๙๑๕๕ และ Facebook : Thai Travel Clinic

ม.มหิดลแนะทางออกท่องเที่ยวยั่งยืน

เสริมสุขภาวะ ใส่หัวใจสีเขียว

สัมภาษณ์ และเขียนข่าวโดย ฐิติรัตน์ เดชพรหม
ขอขอบคุณภาพจาก MUIC

ทิศทางการจัดการท่องเที่ยวเริ่มเปลี่ยนแปลงสู่กระแสรักษ์โลกอย่างเต็มรูปแบบ นับตั้งแต่ที่ได้มีการประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศหรือ “COP26” เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่เมืองกลาสโกว์สหราชอาณาจักร ต่อเนื่องด้วยการประชุม “COP27” ณ เมืองชาร์มเอลชีด ประเทศอียิปต์ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ผ่านมา

รองศาสตราจารย์ ดร.วัลัญชลี วัฒนาเจริญศิลป์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการท่องเที่ยวและบริการนานาชาติ วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล (MUIC) เปิดเผยว่า แม้กระแสเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทิศทางการจัดการท่องเที่ยวทั่วโลก แต่ในส่วนของประเทศไทย ข้อมูลจากการประเมินโดยเกณฑ์ Travel & Tourism Development Index โดย World Economic Forum 2021 ที่ผ่านมาพบว่ายังขาดน้ำหนักด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การใช้ประโยชน์ของทุนวัฒนธรรม การให้ลำดับ

ความสำคัญกับการท่องเที่ยวและเปิดกว้างสู่ความเป็นนานาชาติ จึงเป็นที่มาสู่ทางออกของการพัฒนาการท่องเที่ยวไทยให้กลับฟื้นคืนอีกครั้ง โดยทางภาครัฐได้มีการวางกรอบการรับนักท่องเที่ยวที่ “เน้นคุณภาพ มากกว่าปริมาณ” เพื่อการควบคุมผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และเปิดมิติใหม่สู่การทำให้ประเทศไทยได้เป็น “ศูนย์กลางแห่งการเป็นประเทศปลายทางด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน” และ “ศูนย์กลางการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาวะ” ที่โดดเด่นของภูมิภาค

พร้อมสนองเทรนด์ใหม่ การท่องเที่ยวไทยได้เปิดรับ “Workation” ที่เปิดโอกาสให้กลุ่ม Digital Nomad สามารถทำงานพร้อมได้พักผ่อนไปด้วยในตัว นอกจากนี้ยังมีการนำ Soft power ซึ่งเป็นเอกลักษณ์เด่นของไทย ๕ ประเภท ได้แก่ อาหาร (Food) ศิลปะการป้องกันตัวแบบไทย (Fighting) การออกแบบแฟชั่นไทย (Fashion) เทศกาลประเพณี (Festival) และภาพยนตร์และวีดิทัศน์ (Film) มาช่วยเพิ่มมูลค่าแก่สินค้าและบริการการท่องเที่ยว อาศัยพลังละมุนของทุนวัฒนธรรมช่วยเชื่อมโยงผู้คนเข้าด้วยกัน เพื่อสร้างสรรค์ประสบการณ์อันลึกซึ้งและมีความหมาย “การวางกรอบการรับนักท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพ มากกว่าปริมาณ ไม่ได้หมายถึง “การเลือกปฏิบัติ” ต่อนักท่องเที่ยว แต่เป็นการวางทิศทางการนำเสนอผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการให้ตอบสนองนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มมากขึ้น ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพการท่องเที่ยวไทยได้ในภาพรวม” รองศาสตราจารย์ ดร.วัลัญชลี วัฒนาเจริญศิลป์ กล่าว

ปัจจุบันนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาประเทศไทยไม่ได้มาเพียงเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เพราะประเทศไทยมีบริการการท่องเที่ยวที่หลากหลายยิ่งขึ้น นักท่องเที่ยวเชิงสุขภาพจะได้รับการบริการด้านสุขภาพที่คุณภาพดีและคุ้มค่า นักท่องเที่ยวธุรกิจจะได้สัมผัสกับการเป็น “ศูนย์กลางจัดประชุมสัมมนาที่ได้มาตรฐานโลก” ของประเทศไทย ซึ่งจะทำให้ผู้มาเยือนกลับไปพร้อมความประทับใจด้วยสินค้าและบริการที่โดดเด่นแตกต่าง

รองศาสตราจารย์ ดร.วัลัญชลี วัฒนาเจริญศิลป์
อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการท่องเที่ยวและบริการนานาชาติ
วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล

โดย รองศาสตราจารย์ ดร.วัลัญชลี วัฒนาเจริญศิลป์ ได้มองถึงความพร้อมของประเทศไทยสู่การบรรลุเป้าหมายของการเปิดมิติใหม่ทางการท่องเที่ยวว่า ภาครัฐมีทิศทางที่เหมาะสม แต่ต้องมีการดำเนินการที่จะช่วยส่งเสริมการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการไทยให้ไปต่อได้อย่างมั่นคง

ด้วยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การช่วยเหลือเรื่อง การลดต้นทุนการประกอบการ และการขาดแคลนแรงงาน การสนับสนุนมาตรการด้านภาษี รวมถึงการช่วยเหลือด้าน

ฐานข้อมูลนักท่องเที่ยว และการทำ dashboard ของนักท่องเที่ยวกลุ่มสำคัญ เพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถเจาะลึกถึงพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม และพัฒนาสินค้าและบริการการท่องเที่ยวให้เป็นที่ไปในทิศทางตามที่ยุทธศาสตร์ได้วางไว้

มหาวิทยาลัยมหิดล ในฐานะ “ปัญญาของแผ่นดิน” พร้อมเป็นกำลังสำคัญในการผลิตบุคลากรคุณภาพด้านการจัดการท่องเที่ยวและบริการ โดย MUIC ได้จัดเป็นหลักสูตรแรกของประเทศไทยที่เปิดสอนแบบนานาชาติ การันตีคุณภาพจากการรับรองมาตรฐาน AUN-QA (ASEAN University Network - Quality Assurance) และ UNWTO.TedQual จาก United Nation World Tourism Organization (UNWTO)

นอกจากนี้ยังได้จัดหลักสูตรโดยเพิ่มรายวิชา “Health & Wellness” เพื่อสนองรับนโยบายการท่องเที่ยวของประเทศไทย โดยมุ่งผลิตนักศึกษาให้เป็น Global Citizen ภายใต้บริบทการเรียนการสอนแบบนานาชาติ ที่จะทำให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวพร้อมด้วยทักษะที่จำเป็น และเริ่มงานได้ทั่วโลก

การท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพ ไม่เน้นปริมาณ ผลตอบแทนที่ได้ไม่ใช่เพียงการทำ “รายได้” เข้าประเทศ แต่จะเป็นการสร้าง “ต้นทุนแห่งความยั่งยืน” ที่ประเมินค่าไม่ได้ จากการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพที่เปี่ยมด้วยคุณค่า และความหมาย พร้อมโอบกอดโลกไว้ด้วยหัวใจสีเขียว

ม.มหิดลยกระดับ ‘วิจัยมวลรวม’ ของชาติ ขึ้นแท่น ‘ผู้นำตรวจสอบสุขภาพสัตว์ทดลอง’

สัมภาษณ์ และเขียนข่าวโดย ฐิติรัตน์ เดชพรหม
ภาพถ่ายโดย นายสมบูรณ์ มาตรศรี

คงปฏิเสธไม่ได้ว่า “รายได้มวลรวม” ส่วนใหญ่มาจาก “งานวิจัยมวลรวม” ของชาติและ “งานวิจัยขั้นเลิศ” จะเกิดขึ้นไม่ได้ หากขาด “สัตว์ทดลองที่ดีมีคุณภาพ”

นายสัตวแพทย์สุรชัย จันทร์ทิพย์ ผู้อำนวยการศูนย์สัตว์ทดลองแห่งชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวถึงภารกิจสำคัญของศูนย์ฯ ในปัจจุบัน ได้ยกระดับสู่การเป็น “ศูนย์ตรวจสอบคุณภาพสุขภาพสัตว์ทดลองแห่งประเทศไทย” ซึ่งตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติทั้งในด้านยาวัคซีนและเครื่องมือแพทย์ ที่ต้องอาศัยสัตว์ทดลองที่ดีมีคุณภาพเป็นปัจจัยหลักในการวิจัยและทดสอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน “การทดสอบทางด้านพิษวิทยา” ที่ต้องอาศัยความแม่นยำสูง

ศูนย์สัตว์ทดลองแห่งชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล มีการดำเนินงานที่จะยกระดับการเพิ่มศักยภาพในการตรวจสอบคุณภาพสุขภาพสัตว์ทดลองให้สามารถตรวจสอบคุณภาพสุขภาพสัตว์ทดลอง ในระดับสัตว์ทดลองปลอดเชื้อจำเพาะ (Specific Pathogen Free; SPF animal) ด้วยวิธีที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากลและสอดคล้องตามมาตรฐาน AAALAC International (American Association for Accreditation of Laboratory Animal Care; AAALAC) สหรัฐอเมริกา

นอกจากนี้ภายใต้มาตรฐานการบริหารจัดการด้านคุณภาพและความปลอดภัย (ISO 9001 และ ISO 45001) ที่ศูนย์ฯ ได้รับการรับรองอย่างต่อเนื่องถึงปัจจุบัน ยิ่งทำให้สาธารณชนเชื่อมั่นได้ถึงกระบวนการตรวจสอบคุณภาพสุขภาพสัตว์ทดลองที่ศูนย์ฯ ผลิตและให้บริการแก่หน่วยงานต่างๆ ทั่วประเทศว่า “มีความน่าเชื่อถือและปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม” ซึ่งหากพบการปนเปื้อนเชื้อก่อโรคในสัตว์ทดลอง

ภายในศูนย์ฯ ก็จะมีการดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาการปนเปื้อนดังกล่าวได้อย่างสอดคล้องกับชนิดและความรุนแรงของเชื้อก่อโรค ด้วยวิธีที่เหมาะสมอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมมีการดำเนินการทดแทนสัตว์ทดลองที่ปนเปื้อนเชื้อก่อโรคนั้นด้วยสัตว์ทดลองคุณภาพสูงชุดใหม่ที่เก็บรักษาไว้ในธนาคารตัวอ่อนได้ทันที ในขณะที่หากเป็นสัตว์ทดลองซึ่งส่งตรวจมาจากภายนอก จะมีการส่งรายงานผลการตรวจกลับไปโดยละเอียด เพื่อให้หน่วยงานนั้นทราบ และนำผลการตรวจไปดำเนินการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

“**ศูนย์ตรวจสอบคุณภาพสุขภาพสัตว์ทดลองแห่งประเทศไทย ซึ่งตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติทั้งในด้านยา วัคซีน และเครื่องมือแพทย์ ที่ต้องอาศัยสัตว์ทดลองที่ดีมีคุณภาพเป็นปัจจัยหลักในการวิจัยและทดสอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน การทดสอบทางด้านพิษวิทยา ที่ต้องอาศัยความแม่นยำสูง**

นายสัตวแพทย์สุรชัย จันทร์ทิพย์
ผู้อำนวยการศูนย์สัตว์ทดลองแห่งชาติ
มหาวิทยาลัยมหิดล

ก้าวต่อไป ศูนย์สัตว์ทดลองแห่งชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล เตรียมขยายความสามารถการตรวจสอบคุณภาพสุขภาพสัตว์ทดลองในระดับที่สูงกว่า “สัตว์ทดลองระดับ Monitor หรือ Strict Hygienic Conventional” นั่นคือสามารถตรวจสอบคุณภาพสุขภาพ “สัตว์ทดลองระดับปลอดเชื้อจำเพาะ” โดยจะสามารถตรวจการปนเปื้อนเชื้อก่อโรค ได้มากกว่า ๒๐ ชนิด

ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญของชาติในการผลิตและการตรวจสอบคุณภาพสุขภาพสัตว์ทดลอง ที่มีการนำมาใช้ในการวิจัยและทดสอบประสิทธิภาพและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ ระดับปริคลินิก (Pre-clinical) ก่อนที่จะนำไปสู่การใช้จริงในการรักษาโรคได้ต่อไป

”

ม.มหิดล - UNDP เตรียมขยายผลวิจัย เพื่อความเข้าใจหลากหลายทางเพศสู่นโยบาย

สัมภาษณ์ และเขียนข่าวโดย รุติรัตน์ เดชพรหม
ขอบคุณภาพจาก CMMU

สิ่งที่ยากจะเปลี่ยนแปลง คือ “ค่านิยม” ของคนในสังคม จึงนับเป็นความท้าทายสำหรับนักวิชาการไทยในการสร้างสรรค์วิจัยที่จะนำไปสู่การเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงที่ไม่อาจรอช้า

รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ พิมพา ผู้ช่วยคณบดีด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainability) และประธานสาขาการจัดการที่ยั่งยืน (Managing for Sustainability) วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล (CMMU) ได้เปิดเผยถึงการต่อยอดโครงการวิจัยสร้างเครื่องมือเพื่อความเข้าใจในความแตกต่างหลากหลายทางเพศ (Gender Toolkit for LGBTQ+ in Business)

โดยเริ่มต้นศึกษาจากภาคธุรกิจ เพื่อทลายกำแพงอุปสรรคของการก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งบริหารของพนักงานที่มีความแตกต่างหลากหลายทางเพศ และจะได้มีการปรับใช้กับการบริหารจัดการของภาครัฐเพื่อมุ่งผลักดันสู่ระดับนโยบายต่อไป

เป็นโครงการวิจัยที่สร้างสรรค์ขึ้น เพื่อให้สอดคล้องตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน SDG5 แห่งสหประชาชาติที่ว่าด้วยความเท่าเทียมทางเพศ (Gender Equality) ที่อาจส่งผลกระทบต่อการยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งมีการเปิดกว้างในด้านดังกล่าวที่ชัดเจนกว่าในระดับชาติ

เครื่องมือเพื่อความเข้าใจในความแตกต่างหลากหลายทางเพศที่สร้างนี้ จัดทำเป็น “คู่มือ” โดยมีเป้าหมายเพื่อใช้ในการบริหารบุคลากรสร้างความเข้าใจ ให้เกิดการยอมรับในความแตกต่างหลากหลาย และปฏิบัติต่อ “เพศทางเลือก” โดยคำนึงถึง “ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์” ซึ่งรวมถึงการออกกฎระเบียบ และสวัสดิการต่างๆ ด้วยความเท่าเทียมกัน

รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ พิมพามองว่าในการปรับเปลี่ยนจำเป็นต้องพิจารณาของบริบทของสังคมไทยที่ปัจจุบันส่วนใหญ่ยังคงเป็นแบบ “อนุรักษ์นิยม” ซึ่งการ “มุ่งผลในระยะยาว” อาจต้องทำแบบ “ค่อยเป็นค่อยไป” ก่อนขยายผลให้เกิดการขับเคลื่อนอย่างสมบูรณ์ในระดับนโยบาย และคาดว่าด้วย “พลังของคนรุ่นใหม่” จะทำให้การปรับตัวเพื่อการสร้าง “ค่านิยม” ให้เกิดการยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางเพศตามการเปลี่ยนแปลงของโลกต่อไปไม่ใช่เรื่องยาก

เมื่อเร็วๆ นี้ รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ พิมพา ได้สร้างความภาคภูมิใจให้กับมหาวิทยาลัยมหิดล จากการสามารถคว้ารางวัล Innovations that Inspire จากผลงาน “Gender Toolkit for LGBTQ+ in Business” ที่ได้ส่งเข้าประกวดในโครงการ 2023 Innovations that Inspire จัดโดย สถาบันการรับรอง

รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ พิมพา
ผู้ช่วยคณบดีด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน
และประธานสาขาการจัดการที่ยั่งยืน
วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล

มาตรฐานการศึกษาทางการบริหารธุรกิจ และการบัญชีในระดับสากล (AACSB - Association to Advance Collegiate Schools of Business)

ก้าวต่อไป เตรียมพัฒนาสู่การจัดตั้งขึ้นเป็นหลักสูตรภายใต้ความร่วมมือกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development: UNDP) ประเทศไทย โดยหวังปลูกฝังคนไทยรุ่นใหม่ให้มีความรู้ความเข้าใจในวิถีของการอยู่ร่วมกันในสังคมโดย “ไม่เลือกปฏิบัติ” ด้วยจิตสำนึกแห่งการเคารพใน “ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์”

ม.มหิดลเชิดชู 'นักแบบจำลองคณิตศาสตร์' อาชีพท้าทายทางรอดมวลมนุษยชาติ

สัมภาษณ์ และเขียนข่าวโดย ฐิติรัตน์ เดชพรหม
ขอขอบคุณภาพจาก SC

บทบาทของนักแบบจำลองคณิตศาสตร์ (Mathematical Modeller) เริ่มมีความสำคัญตั้งแต่เมื่อกว่าศตวรรษที่ผ่านมา จนกลายเป็นอาชีพที่ทำหายในโลกยุคปัจจุบัน

รองศาสตราจารย์ ดร.ชรินทร์ โหมดขัง อาจารย์ประจำภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล นักแบบจำลองคณิตศาสตร์ชาวไทยผู้มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ เมื่อเร็วๆ นี้ ได้รับการยกย่องจากมหาวิทยาลัยมหิดล ให้เป็น ๑ ในผู้ทรงคุณวุฒิ ๑๗ รายที่ได้เข้ารับรางวัล Mahidol University's Top 1% Researchers ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖

ผลงานสร้างชื่อในการสร้างแบบจำลองคณิตศาสตร์ของรองศาสตราจารย์ ดร.ชรินทร์ โหมดขัง ที่ผ่านมามีถึงทิศทางสำคัญของการป้องกันและควบคุมโรคระบาด

โดยในระดับชาติ ได้ร่วมกับกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข และศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.) สร้างแบบจำลองคณิตศาสตร์เพื่อช่วยวางแผนรับมือการระบาดของโรค COVID-19 ในประเทศไทย

และในระดับโลกเคยมีผลงานสร้างแบบจำลองคณิตศาสตร์เพื่อศึกษาการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ๒๐๐๙ โรคอีโบล่า โรคไข้ซิกา และโรค COVID-19 ในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

การป้องกันและควบคุมโรคระบาดถือเป็นภารกิจร่วมกันระหว่างผู้เชี่ยวชาญจากสาขาวิชา ไม่ใช่เพียงหน้าที่ของแพทย์หรือบุคลากรด้านสาธารณสุขแต่เพียงฝ่ายเดียว สิ่งที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ย่อมมาพร้อมความเสี่ยงที่ไม่อาจควบคุมหากไม่มีการใช้แบบจำลองคณิตศาสตร์เข้าช่วยออกแบบการทดลองการใช้วัคซีนและยา

รองศาสตราจารย์ ดร.ชรินทร์ โหมดขัง

อาจารย์ประจำภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

การสร้างแบบจำลองคณิตศาสตร์ ถือเป็นการทำงานวิจัยพื้นฐานที่สำคัญ นอกจากเพื่อความปลอดภัยจากความเสี่ยงในการเกิดโรคที่จะเกิดกับประชากรแล้ว ยังสามารถใช้ต่อยอดสู่เชิงพาณิชย์ในการลดความเสี่ยงจากการลงทุน และการทำประกันจากการพยากรณ์สถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบบจำลองคณิตศาสตร์จะมีประสิทธิภาพเพียงใด ขึ้นอยู่กับผู้สร้างด้วยว่าจะสามารถตีโจทย์จากความเข้าใจในธรรมชาติของระบบได้มากน้อยเพียงใด

การวิจัยต้องทำควบคู่ไปกับการระบาด ไม่มีผู้ใดทราบแน่นอนว่าในอนาคตจะมีโรคอุบัติใหม่อะไรเกิดขึ้นอีกหรือไม่ ทุกคนจึงจำเป็นต้องมีการเตรียมพร้อมอยู่เสมอ บนพื้นฐานของการสร้างองค์ความรู้ที่จะนำไปสู่พลังแห่งชีวิตเพื่อทางรอดของมวลมนุษยชาติ

ม.มหิดล นครสวรรค์ ปรับหลักสูตร SMART Farmer

สร้างคนสร้างรายได้เพื่อเกษตรยั่งยืน

สัมภาษณ์ และเขียนข่าวโดย ฐิติรัตน์ เดชพรหม
ขอบคุณภาพจาก NA

เป็นเวลาเกือบครึ่งทศวรรษแล้วที่มีการเปิดสอนหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเกษตรกรปราชญ์เปรี๊ยะ (SMART Farmer) ณ โครงการจัดตั้งวิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยในปีการศึกษา ๒๕๖๖ ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น และยังคงมุ่งมั่นสร้างกำลังคนให้กับภาคเกษตร ภายใต้แนวคิด “ผลิตได้-ขายเป็น-ปลอดภัย-ยั่งยืน”

ปัจจุบัน MUNA Farm ได้ขยายศักยภาพการผลิตให้ครอบคลุมความต้องการของชุมชนเพื่อการมีสุขภาพที่ดีมากขึ้น ผ่านการบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัยจากโครงการฯ ซึ่งเป็นที่ยอมรับในคุณภาพและความปลอดภัย อาทิ “ไข่ไก่อารมณ์ดี” จากการเลี้ยงแบบอิสระด้วยพืชสมุนไพรใบเตยที่ทำให้ไข่ไก่ที่มีกลิ่นหอม และได้ขยายผลสู่ “ไข่เปิดอารมณ์ดี” ที่มั่นใจได้ถึงความปลอดภัย เปลือกไม่เปื้อนมูล และปราศจากกลิ่นคาว จากการทดลองใช้อาหารไก่และอาหารเปิดสูตรผสมพืชสมุนไพรต่างๆ อาทิ ฟัทะลายโจรซึ่งดีต่อสุขภาพทั้งคนและสัตว์ จากวิกฤติ COVID-19 ที่ผ่านมา ได้เป็นที่ประจักษ์แล้วว่า หากได้นำพืชสมุนไพรฟัทะลายโจรมารับประทานในปริมาณที่เหมาะสมจะสามารถกระตุ้นภูมิคุ้มกันให้ร่างกายมนุษย์มีความแข็งแรงต่อสู้โรคได้ดีเพียงใด ในสัตว์ก็เช่นเดียวกัน จากที่ได้มีการให้อาหารที่มีส่วนผสมสมุนไพรฟัทะลายโจร พบว่าไก่จะไม่ป่วยง่ายและให้ผลผลิตที่ดี

อาจารย์ ดร.ณัฐธิดา อัครวิวัฒน์ดำรง หัวหน้ากลุ่มวิชาการและหลักสูตร โครงการจัดตั้งวิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวเพิ่มเติมว่า ด้วยแนวคิด “ผลิตได้-ขายเป็น-ปลอดภัย-ยั่งยืน” ของหลักสูตร SMART Farmer ที่ปรับปรุงขึ้นใหม่ของวิทยาเขตนครสวรรค์ นับเป็นการสนองยุทธศาสตร์ SDGs และ BCG ของชาติ โดยมีความโดดเด่นที่ไม่เพียงเน้นการใช้เทคโนโลยี แต่เน้นการสร้าง “ทุนมนุษย์” ให้เกษตรกรสามารถนำองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเกษตรศาสตร์ มาใช้ในอาชีพ และมี mindset ของการเป็นผู้ประกอบการด้วย

อาจารย์ แพทย์หญิงมณฑานดี โอประเสริฐสวัสดิ์
รองอธิการบดีฝ่ายโครงการจัดตั้งวิทยาเขตนครสวรรค์
มหาวิทยาลัยมหิดล

อาจารย์ แพทย์หญิงมณฑานดี โอประเสริฐสวัสดิ์ รองอธิการบดีฝ่ายโครงการจัดตั้งวิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้กล่าวถึงหลักสูตร SMART Farmer ซึ่งเป็นที่มาของ “MUNA Farm สู่อารมณ์อย่างยั่งยืน” ที่นอกจากจะเป็นแหล่งฝึกปฏิบัติภาคสนามของนักศึกษาในหลักสูตรฯ แล้ว ยังเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบชุมชนเกษตรแนวใหม่ สู่อารมณ์อย่างยั่งยืนที่ทางการเกษตร และอาหารปลอดภัย เพื่อยกระดับสุขภาพชุมชน

นอกจากนี้ ทาง MUNA Farm ยังได้รับงบประมาณในการสร้างโรงเรือนปลูกพืชสมุนไพรท้องถิ่น อาทิ สะเดา แคป้า แจง ดอกตี่ง ม้าห้อย ขมิ้น ไพล กะเพรา และฟัทะลายโจร โดยความร่วมมือทางวิชาการกับสภาการแพทย์แผนไทยและคลินิกแพทย์แผนไทย ศูนย์การแพทย์มหิดลบำรุงรักษ์ เพื่อการผลิตพืชสมุนไพรที่สำคัญสำหรับรักษาผู้ป่วยต่อไป นอกจากนี้ MUNA Farm ยังมีแผนการผลิตพืชอาหารชนิดอื่นร่วมด้วย โดยคำนึงถึงความปลอดภัยด้านอาหารเป็นสำคัญ

อาจารย์ ดร.ณัฐธิดา อัครวิวัฒน์ดำรง
หัวหน้ากลุ่มวิชาการและหลักสูตร
โครงการจัดตั้งวิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหิดล

โดยการพยายามตอบโจทย์ที่ท้าทายสังคมไทยในปัจจุบันว่า จะทำอย่างไรให้สามารถลบภาพเกษตรกรในความคิดของคนรุ่นใหม่ว่าเป็นเพียงอาชีพสร้างรายได้น้อย จนส่วนใหญ่หันไปประกอบอาชีพอื่น

SMART Farmer

มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตนครสวรรค์

ด้วยการปลูกฝังบัณฑิตหลักสูตร SMART Farmer ของโครงการจัดตั้งวิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหิดล ให้เกิดความสำนึกในแผ่นดินเกิด โดยใช้องค์ความรู้ที่ร่ำเรียนมาไปพัฒนาทรัพยากรในท้องถิ่นให้เกิดรายได้ด้วยความคิดสร้างสรรค์ด้วยตนเอง

ตั้งที่ได้ผลักดันให้บัณฑิตหลักสูตร SMART Farmer ของโครงการจัดตั้งวิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหิดล ทำprojectก่อนสำเร็จการศึกษาจนสามารถนำไปต่อยอดกิจการของครอบครัวตนเองต่อไปได้

ตัวอย่างผลงานโดยนักศึกษาหลักสูตร SMART Farmer โครงการจัดตั้งวิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้แก่ การพัฒนานวนเกษตรทุเรียนในสวนยางพารา มาทำปุ๋ยโดยผสมกับมูลสัตว์เพื่อลดต้นทุนการผลิตปุ๋ย

Plant-based burger

การนำดอกไม้ อาทิ กุหลาบ และมะลิ จากฟาร์มปลูกพืชแบบผสมผสานมาพัฒนาชาสูตรต่างๆ ที่มีฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระ มีประโยชน์ต่อสุขภาพผู้บริโภค และการสร้างสรรค์ Plant-based burger จากถั่วเหลืองและเห็ดหลากหลายชนิด ซึ่งให้โปรตีนและมีไฟเบอร์สูง เป็นต้น

SMART Farmer โครงการจัดตั้งวิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหิดล จะไม่ได้เป็นเพียง “เกษตรกร” แต่จะ “เป็นผู้ประกอบการเกษตรที่จะสร้างความเปลี่ยนแปลงและพลิกโฉม ให้ภาคเกษตรของไทยไม่เหมือนเดิมอีกต่อไป” และจะสามารถนำองค์ความรู้ทั้งด้านวิทยาศาสตร์ เกษตรศาสตร์ และการใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ต่อสุขภาพะ ตลอดจนจนสร้างรายได้เลี้ยงตัวเอง ครอบครัว และประเทศชาติได้อย่างยั่งยืนด้วยในขณะเดียวกันได้ต่อไป

“

MUNA Farm สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน
ที่นอกจากจะเป็นแหล่งฝึกปฏิบัติภาคสนาม
ของนักศึกษาในหลักสูตรฯ
ยังเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบชุมชนเกษตรแนวใหม่
สู่การสร้างผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร
และอาหารปลอดภัย เพื่อยกระดับสุขภาวะชุมชน

”

ม.มหิดลเรียนรู้วัฒนธรรมจากอาหาร

เพิ่มคำมรดกสำหรับครอบครัว

สัมภาษณ์ และเขียนข่าวโดย จูดีรัตน์ เดชพรหม
ภาพจากผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ เกษมผลกุล
อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

เนื้อหาที่น่าสนใจของรายวิชา ได้แก่ การบอกเล่าถึงที่มาของอาหารไทย ซึ่งอาจไม่ได้มาจากวัฒนธรรมไทยโดยตรง แต่เกิดจากการประยุกต์ดัดแปลงจนกลายมาเป็นอาหารไทย และเป็นที่ยอมรับมาจนปัจจุบัน อาทิ ขนมที่น้อยคนนักจะทราบว่ามาจากวัฒนธรรมมลายู อย่างเช่นขนมชั้น และขนมสังขยา เป็นต้น และการเปิดโอกาสให้นักศึกษาในชั้นเรียนรู้จักกับอาหารไทยที่มีชื่อเรียกจากการสังเกตสิ่งรอบตัว อาทิ ขนมถั่วแปบ ที่มีชื่อเรียกจากการทำให้ขนมมีรูปร่างคล้ายฝักถั่วแปบ และขนมกลีบลำดวน ที่มีชื่อและลักษณะตามดอกลำดวน เป็นต้น

เสน่ห์ของรายวิชา “อาหารและวัฒนธรรม” ที่ทำให้ได้รับความสนใจจากผู้เรียนอยู่คือการเปิดกว้างทางความคิดโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้กลับไปลองรวบรวมสำหรับอาหารของที่บ้านมาแลกเปลี่ยน “เคล็ดลับความอร่อย” กันในชั้นเรียน

รวมทั้งได้มีการเปิดมุมมองทางด้านอาหารที่เรียนรู้และเชื่อมโยงกับศาสตร์ด้านต่างๆ ตามความถนัดของนักศึกษาจากแต่ละคณะ อาทิ นักศึกษาจากคณะแพทย์เชื่อมโยงกับเรื่องสุขภาพะ นักศึกษาจากคณะวิศวกรรมศาสตร์เชื่อมโยงกับการสร้างนวัตกรรม และนักศึกษาศาสตรศึกษา เชื่อมโยงกับมุมมองทางด้านศาสนาและความเชื่อที่แตกต่างกันไปตามหลักคำสอนของแต่ละศาสนา เป็นต้น รวมทั้งการได้เพลิดเพลินไปกับกิจกรรมนอกห้องเรียนจากการลงพื้นที่จริงสัมผัสกับครัวไทยโบราณ และทดลองทำอาหารไทยที่บ้านด้วยตัวเองกับปราชญ์ชุมชนโดยตรง ทั้งหมดนี้เป็นการสะท้อนให้เห็นว่า “อาหาร” มีความเกี่ยวข้องกับ “วัฒนธรรม” หรือวิถีชีวิตของมนุษย์เพียงใด ซึ่งอาหารชนิดเดียวกัน อาจมีรสชาติที่ไม่เหมือนกัน แต่สามารถทำให้เกิด “ความแตกต่าง” ได้โดยไม่จำเป็นต้องหาความเป็นมาตรฐานของรสชาติ

ด้วยเคล็ดลับในการทำอาหารที่เป็นมรดกตกทอดกันมาของแต่ละครอบครัว อาจ “สร้างมูลค่า” ได้จากความสามารถในการสร้างสรรค์ทำให้อาหารชนิดเดียวกันมีรสชาติอันเป็นเอกลักษณ์ที่แตกต่างกันตามแบบฉบับของแต่ละครอบครัว ต่อยอดสร้างเป็นธุรกิจอาหารลดการนำเข้าและความนิยมอาหารจากต่างประเทศ ตลอดจนจดมลพิษ ซึ่งเป็นผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยี โดยการหันมาทำอาหารแบบดั้งเดิมที่ไม่เบียดเบียนต่อสิ่งแวดล้อม

เมนูอาหารที่สืบทอดกันมาของครอบครัว เมื่อเวลาผ่านไปอาจกลายเป็น “ชุมทอง” สร้างรายได้ เพิ่มความมั่นคงให้กับชีวิตได้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ เกษมผลกุล อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้รับผิดชอบรายวิชา “คติชนวิทยา” (Folklore) ของสาขาวิชาภาษาไทยที่ว่าการศึกษาวัฒนธรรมจากรากเหง้า ต่อยอดสู่รายวิชา “อาหารและวัฒนธรรม” ที่เปิดกว้างให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหิดลจากทุกคณะได้มีโอกาสลงทะเบียนเรียนร่วมกัน พร้อมขยายผลสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong learning) ให้ประชาชนทั่วไปได้ศึกษาด้วยตัวเองผ่านช่องทางออนไลน์ MUx ของมหาวิทยาลัยมหิดลในอนาคต

MU Society

ข่าวโดย : ฐิติรัตน์ เดชพรหม

อบรมภาษาไทย

(๘ พฤษภาคม ๒๕๖๖)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรืออากาศโท ทนตแพทย์ ชัชชัย คุณาวิศรุต รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา และศิษย์เก่าสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นประธาน กล่าวเปิดกิจกรรมอบรมภาษาไทย ซึ่งจัดขึ้น ระหว่างวันที่ ๘-๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๖ สำหรับบุคลากร ที่มีการได้ยื่นของวิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล และนักเรียนที่มีการได้ยื่นที่กำลังศึกษาในระดับ ชั้นมัธยมศึกษา ภายใต้โครงการจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคณาธิการและการปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมการสื่อสารและความเข้าใจระหว่างบุคลากร และนักเรียนที่มีการได้ยื่นและคณาจารย์ ณ ห้อง R48 และห้อง R33 วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล

โตไปไม่ใช่ยาเสพติด

(๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๖)

รองศาสตราจารย์ นายแพทย์อดิศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์ ผู้อำนวยการสถาบันแห่งชาติ เพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล พร้อมด้วย นางสาวอารีภักดี เงินบำรุง ผู้อำนวยการ สำนักพัฒนาป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด (ป.ป.ส.) กระทรวงยุติธรรม นำแถลงข่าว “วอนรัฐบาลใหม่เร่งสร้างภูมิคุ้มกันตั้งแต่ปฐมวัย เต็บโตไปไม่ใช่ยาเสพติด” เพื่อขยายผลนโยบายบาย ประเทศ พร้อมเสริมทักษะ EF สร้างภูมิคุ้มกัน ทนต่ออบายมุข ซึ่งจะนำไปสู่การติดยาเสพติดตั้งแต่ วัยเยาว์ ณ ห้องประชุมเจริญคุณธรรม ชั้น ๓ สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา ทั้ง onsite และ online

อบรบ PREP รุ่น ๔

(๘ พฤษภาคม ๒๕๖๖)

ศาสตราจารย์ ดร. นายแพทย์ภัทรชัย กีรติสิน รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นประธาน กล่าวเปิดอบรมโครงการหลักสูตรส่งเสริมศักยภาพ นักวิจัย (Professional Researcher Empowerment Program: PREP) รุ่นที่ ๔ และบรรยาย “ยุทธศาสตร์ วิจัยมหาวิทยาลัยมหิดล” นอกจากนี้ในอบรบ ยังได้รับเกียรติจาก ดร.วิไลพร เจตนจันทร์ Principal Innovation advisor office of The President & CEO, SCG บริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) มาบรรยาย ร่วมด้วยการบอกเล่าประสบการณ์ สร้างแรงบันดาลใจจากบุคลากรของมหาวิทยาลัย มหิดลผู้เชี่ยวชาญ และประสบความสำเร็จในวิชาชีพ ด้านต่างๆ อาทิ อาจารย์ ดร.ณรงค์ ปรารค์เจริญ คนบดีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล และ ศาสตราจารย์ ดร.ประมวล ตั้งบริบูรณรัตน์ อาจารย์ประจำภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เมธีวิจัยอาวุโส สำนักงานการ วิจัยแห่งชาติ (วช.) โดยการอบรมจัดขึ้นระหว่าง วันที่ ๘ พฤษภาคม - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖ ณ ห้องประชุม อาคารสตางค์ มงคลสุข คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหิดล วิทยา

อบรมกฎหมายปกครอง

(๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖)

กองกฎหมาย สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัย มหิดล จัดอบรมกฎหมายปกครองกับการดำเนินงาน ของมหาวิทยาลัย ให้แก่กรรมการสภามหาวิทยาลัย มหิดล ผู้บริหารมหาวิทยาลัย ผู้บริหารส่วนงาน และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยได้รับเกียรติจาก ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.วราภรณ์ วิศรุตพิชญ์ ประธาน ศาลปกครองสูงสุด และ ดร.เยี่ยม อรุโณทัยวิวัฒน์ ตุลาการศาลปกครองกลาง เป็นวิทยากรบรรยาย ในหัวข้อ “กฎหมายปกครองกับการดำเนินงาน ของมหาวิทยาลัยนอกระบบ” ณ ห้องบรรยาย ๕๒๒๔ (ห้องเรียเตอร์) อาคารสิ่งแวดล้อมพัฒนา คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหิดล ศาลายา

หยั่งรากจิตตปัญญา

(๙ พฤษภาคม ๒๕๖๖)

อาจารย์ แพทย์หญิงมณฑานต์ โอประเสริฐสวัสดิ์ รองอธิการบดีฝ่ายโครงการจัดตั้งวิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวเปิดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ “หนึ่งปีของการหยั่งรากจิตตปัญญา สู่มุ่งมั่น แห่งความสุข : ความสำเร็จ ความท้าทาย และ ภาพอนาคต” ซึ่งจัดขึ้นร่วมกับศูนย์จิตตปัญญา ศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล ภายใต้การสนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ร่วมประเมินและให้ข้อคิดเห็นโดย โรงเรียน สาธิตมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พร้อมด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานภายนอกร่วมประเมิน และให้ข้อคิดเห็น ณ โรงแรมไมด้า ดอนเมือง แอร์พอร์ต กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๖

พร้อมมอบเกียรติบัตรและเข็มเกียรติยศ

(๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๖)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรืออากาศโท ทนตแพทย์ ชัชชัย คุณาวิศรุต รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา และศิษย์เก่าสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นประธาน กล่าวให้โอวาท พร้อมมอบเกียรติบัตรและเข็มเกียรติยศ แก่สภานักศึกษา และสโมสรนักศึกษามหาวิทยาลัย มหิดล ประจำปีวาระ/ปีการศึกษา ๒๕๖๕ ซึ่งได้มีการรายงานในปีที่ผ่านมา พร้อมแนะนำสมาชิกใหม่ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖ ณ ห้อง ๕๒๒๔ ชั้น ๒ อาคารสิ่งแวดล้อมพัฒนา คณะสิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา

เสวนาณรงค์ลด ละ เลิก บุหรี่-บุหรี่ไฟฟ้า (๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๖)

รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ก้องเขต เทรียมสุวรรณ รองอธิการบดีฝ่ายบริหารมหาวิทยาลัยมหิดลเป็นประธานเปิดเสวนา "บุหรี่-บุหรี่ไฟฟ้า: พฤติกรรมเสี่ยงเยาวชนไทยทำลายสุขภาพ" เนื่องในวันงดสูบบุหรี่โลก ประจำปี ๒๕๖๖ นำโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรืออากาศโท ทนตแพทย์ชัชชัย คุณทวีศรุต รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมเสวนาโดย ศาสตราจารย์ แพทย์หญิงจุฬารัตนา โฉมฉาย คณบดีวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล ศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรเฉลิม อิศรางกูร ณ อยุธยา คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล นายแพทย์ชยันต์ สิทธิบุศย์ ผู้อำนวยการกองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ กรมควบคุมโรค รองศาสตราจารย์ ดร.แพทย์หญิงเรณูฤดี ปราณวนิช ภาควิชาเวชศาสตร์ชุมชน คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล และคุณปีเตอร์ เดนแมน วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล ดำเนินการเสวนาโดย อาจารย์ ดร.ชนกพร พัวพัฒน์กุล ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้แบบบูรณาการชีวิต (CLiL) ณ ห้องบรรยายศาสตราจารย์ นายแพทย์ กษาน จาติกวณิช ชั้น ๑ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา

Asian Clinical Tropical Medicine 2023 (๖ มิถุนายน ๒๕๖๖)

รองศาสตราจารย์ นายแพทย์วีระพงษ์ ภูมิรัตนประพิณ คณบดีคณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นประธานเปิดการประชุมและอบรมหลักสูตร Asian Clinical Tropical Medicine 2023 ซึ่งเป็นความร่วมมือกับ University of Ottawa ประเทศแคนาดาซึ่งได้ส่ง Professor Ann McCarthy มาร่วมงาน University of Minnesota ซึ่งได้ส่ง Professor Patricia Walker มาร่วมงาน และ University of Augusta สหรัฐอเมริกา ซึ่งได้ส่ง Professor Brett H. Patterson มาร่วมงาน เมื่อวันที่ ๕ - ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๖ ห้องประชุมประตาศิลป์หิวดวานนท์ ชั้น ๑๗ อาคารราชชนดิรัตน คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล

ศึก-ศาสตร์-ศิลป์ (๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๖)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอี่ยมพร มัชฌิมวงศ์ รองอธิการบดีฝ่ายการคลัง มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นประธานเปิดโครงการ "ศึก-ศาสตร์-ศิลป์: MULA & SDGs" กล่าวรายงานโดย อาจารย์ ดร.วรรณพร พงษ์เพ็ง รองคณบดีฝ่ายวิจัยและวิชาการเพื่อสังคม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาในระดับอุดมศึกษาทั่วประเทศ ร่วมกิจกรรมแสดงความคิดสร้างสรรค์เพื่อการรณรงค์ตามแนวคิด SDGs ซึ่งชัยด้วยทักษะการใช้ภาษาไทย ณ อาคารสิริวิทยา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา

Sustainable Development Goals (๗ มิถุนายน ๒๕๖๖)

ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ นายแพทย์ปิยะสกล สกลสัตยาทร นายกสภามหาวิทยาลัยมหิดล เป็นประธานเปิดการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง "Sustainable Development Goals กับการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน" เพื่อการบูรณาการร่วมกันในด้านดังกล่าวระหว่างสำนักงานสภามหาวิทยาลัยมหิดล กองกายภาพและสิ่งแวดล้อม กองแผนงาน กองทรัพยากรบุคคล สำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล และวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยได้รับเกียรติจาก ศาสตราจารย์ นายแพทย์บรรจง มไหสวริยะ อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล นำคณะผู้บริหาร มหาวิทยาลัยมหิดล พร้อมหัวหน้าส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหิดลที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมงานภายในงานมีการบรรยายหัวข้อ "SDG101 และการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน" โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัช บุนนาค ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG Move) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ณ ห้อง ๒๑๗ อาคารสิริวิทยา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๗ - ๘ มิถุนายน ๒๕๖๖

ประชุมฐานทรัพยากรท้องถิ่น (๑ มิถุนายน ๒๕๖๖)

รองศาสตราจารย์ ดร.เกิ้ลชกรสมภพ ประธานธูรารักษ์ รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนาคุณภาพและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นประธานเปิดการประชุมกลุ่มสมาชิกฐานทรัพยากรท้องถิ่น หลักสูตรบริหารและการจัดการ งานที่ ๑ - ๓ กล่าวรายงานโดย รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิชา โตรักษา ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งสถาบันอุทยานแห่งชาติสิรินุชชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งจัดขึ้นโดยศูนย์ประสานงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ภายใต้โครงการจัดตั้งสถาบันอุทยานแห่งชาติสิรินุชชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งการประชุมจัดตั้งวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๖ เพื่อร่วมผลักดันให้เกิดงานทรัพยากรท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ ตามแผนแม่บทระยะที่ ๕ ปีที่ ๗ (ตุลาคม ๒๕๖๔ - กันยายน ๒๕๕๙) ณ ห้องประชุมใหญ่ อาคารโม่ไม้สามใบ อุทยานธรรมชาติวิทยาสิรินุชชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา

แกลงข้าวปลูกถ่ายเซลล์ไฟโบรบลาสต์ (๙ มิถุนายน ๒๕๖๖)

ศาสตราจารย์ นายแพทย์อภิชาติ อัศวมงคลกุล คณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล พร้อมด้วย รองศาสตราจารย์ ดร.ยศชนัน วงศ์สวัสดิ์ ผู้อำนวยการสถาบันบริหารจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรม มหาวิทยาลัยมหิดล จัดงานแกลงข้าวการค้นพบนวัตกรรมใหม่ "ปลูกถ่ายเซลล์ไฟโบรบลาสต์" เพื่อรักษาโรคเบาหวานให้ผู้ป่วยอย่างปลอดภัยครั้งแรกของเอเชีย ร่วมด้วยผู้ทรงเกียรติจากบริษัท เซลแทค จำกัด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และทีมแพทย์นวัตกรศิริราช ณ ห้องประชุมอาคารนวมินทรบพิตร ๘๔ พรรษา ชั้น ๒๖ โรงพยาบาลศิริราช คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

ม.มหิดล-ไบโอเทค ร่วมพัฒนาอุตสาหกรรมอาหาร วิจัยเชื่อมโยงเกษตร-อาหาร-สุขภาพ

สัมภาษณ์ และเขียนข่าวโดย จิตรีรัตน์ เดชพรหม
ขอบคุณภาพจาก IN

โลกจะบรรลุเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ต่อสู้กับความหิวโหย (Zero Hunger) ลดปริมาณการสูญเสีย และการเหลือทิ้งของผลผลิตทางการเกษตร และอาหาร ได้หรือไม่นั้น การมุ่งพัฒนาในมิติด้านอาหารเพียงด้านเดียว อาจไม่เพียงพอ จำเป็นต้องอาศัยความแข็งแกร่งของมิติ ด้านการเกษตร และสุขภาพมารองรับ

รองศาสตราจารย์ ดร.ชลัท ศานติวรางคณา ผู้อำนวยการสถาบัน โภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้เปิดเผยถึงภารกิจสำคัญในการ สร้างความร่วมมือเพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยสู่การบรรลุเป้าหมาย เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน จากที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยมหิดล โดย สถาบันโภชนาการ ได้พนักำลึงกับศูนย์พันธุวิศวกรรม และเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ (ไบโอเทค) ใช้องค์ความรู้ เพื่อการขับเคลื่อนประเทศสู่การเป็นผู้นำด้านอุตสาหกรรมอาหาร

โดยมีตัวอย่างโครงการความร่วมมือ ได้แก่ การนำของเหลือ ทางการเกษตร หรือส่วนที่ไม่ใช้เป็นอาหาร เช่น ใบ เปลือก เมล็ดของผักและผลไม้ มาสกัดหาสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพ เป้าหมายเพื่อพัฒนาต่อให้ได้อนุภาคที่มีขนาดระดับนาโน สำหรับนำมาใช้แก้ปัญหาคุดดำในกุ้ง ซึ่งทำให้กุ้งที่เลี้ยงมี คุณภาพต่ำและเสียราคา โดยสามารถใช้ทดแทนสารซัลไฟต์ ซึ่งอาจสร้างความไม่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค

สารออกฤทธิ์อนุภาคนาโนจากโครงการวิจัย สามารถนำมาใช้ เพื่อยับยั้งเชื้อจุลชีพที่ทำให้อาหารเสื่อมเสีย (food spoilage) รวมทั้งใช้แทนยาปฏิชีวนะ เพื่อทำลายจุลชีพก่อโรค เป็นการลดปัญหา เชื้อดื้อยาจากการใช้ยาปฏิชีวนะ ส่งผลดีและเป็นประโยชน์ ต่อทั้งสุขภาพสัตว์และมนุษย์

โดยทั้งสองโครงการได้รับทุนความร่วมมือระดับนานาชาติ ทั้งจาก Southeast Asia-Europe Joint Funding Scheme และ e-ASIA Joint Research Program โดยมีประเทศอื่นๆ ภายใต ความร่วมมือดังกล่าว ได้แก่ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย ตุรกี และมาเลเซีย เป็นต้น

รองศาสตราจารย์ ดร.ชลัท ศานติวรางคณา
ผู้อำนวยการสถาบันโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล

รองศาสตราจารย์ ดร.ชลัท ศานติวรางคณา มองว่า หนทางสู่ ความเป็นเลิศด้านอุตสาหกรรมอาหารไม่อาจบรรลุได้ หาก ขาดการเชื่อมโยงใน ๓ มิติ เกษตร-อาหาร-สุขภาพ อาหารที่ดี ไม่สามารถผลิตขึ้นได้หากขาดการเกษตรที่ดีมารองรับ และสุดท้าย ความยั่งยืนจะไม่อาจเกิดขึ้น หากขาดการใส่ใจเชื่อมโยงไปสู่มิติ ด้านสุขภาพ และความปลอดภัย

ที่ผ่านมาเราผลิตอาหารได้ หากสามารถแก้ปัญหาด้านคุณภาพ ความปลอดภัย การเพิ่มมูลค่า และความยั่งยืนของกระบวนการผลิต ตั้งแต่การเกษตรซึ่งเป็นต้นน้ำ จนถึงผู้บริโภคที่เป็นปลายน้ำ ได้อย่างครบวงจร จะทำให้ประเทศไทยพ้นฝวอุปสรรคที่ท้าทาย ต่อไปได้

ม.มหิดลชี้ทางออกวิกฤติ ‘วัวแดง’ ใกล้เคียงพันธุ์ เพาะเลี้ยงใหม่-บริหารจัดการคุณภาพ

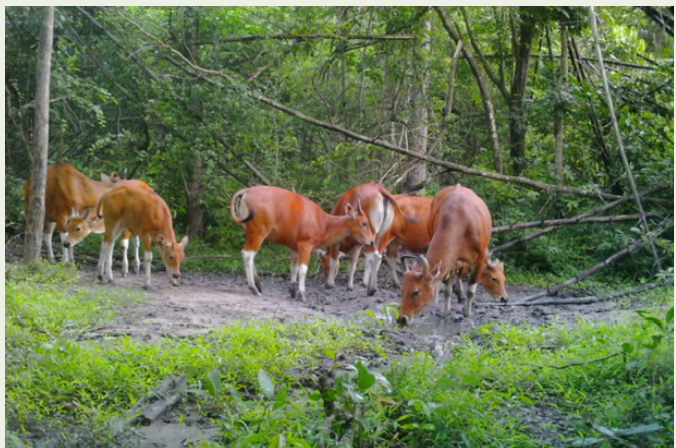
สัมภาษณ์ และเขียนข่าวโดย ฐิติรัตน์ เดชพรหม
ขอขอบคุณภาพจาก EN

“วัวแดง” เป็นหนึ่งในสัญลักษณ์แห่งความอุดมสมบูรณ์ของผืนป่า ในฐานะ “สัตว์ป่าคุ้มครองที่ใกล้สูญพันธุ์” ซึ่งพบมากที่สุดในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง จังหวัดอุทัยธานี และตาก ราว ๕๐๐ ตัวในปัจจุบัน

ครั้งหนึ่ง “สลักพระ” เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแห่งแรกของประเทศไทย ซึ่งอยู่ในพื้นที่ตำบลวังดัง อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี เคยอุดมไปด้วยสัตว์ป่าที่สวยงามอย่างเช่น “วัวแดง” ใน “ห้วยขาแข้ง” ก่อนต้องมาประสบภาวะ “สูญพันธุ์” จากพื้นที่จากการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการลักลอบล่าสัตว์ป่า จึงได้นำไปสู่การริเริ่มเพาะพันธุ์วัวแดงเพื่อนำกลับคืนสู่ธรรมชาติอย่างอุดมสมบูรณ์อีกครั้งด้วยองค์ความรู้จากอาจารย์นักวิจัยของมหาวิทยาลัยมหิดลในฐานะ “ปัญญาของแผ่นดิน” ร่วมกับประชากร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

รองศาสตราจารย์ ดร.รัตนวัฒน์ ไชยรัตน์ อาจารย์นักวิจัยประจำคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้อธิบายถึงลักษณะของ “วัวแดง” ว่ามีความโดดเด่นสวยงามจากสีขนน้ำตาลแดงในขณะยังไม่โตเต็มวัย ก่อนเปลี่ยนเป็นสีดำคล้าย “กระทิง” เมื่อตัวผู้โตเต็มวัย แต่แตกต่างจาก “กระทิง” ตรงที่ “กระทิง” ไม่มีวงกันขาวอย่าง “วัวแดง” และดูตุตันกว่าเมื่อยามตื่นตระหนก

นอกจากวงกันขาวแล้ว “วัวแดง” ยังมีวงรอบปากขาววงตาขาว และขนสีดำบริเวณหลัง ตลอดจนขาทั้ง ๔ ข้างคล้ายสีถุงเท้าขาว ซึ่งทำให้ดูแตกต่างจากวัวทั่วไปอีกด้วย

รองศาสตราจารย์ ดร.รัตนวัฒน์ ไชยรัตน์ ได้เป็นกำลังสำคัญในการเพาะเลี้ยง “วัวแดง” ก่อนปล่อยคืนสู่ธรรมชาติและ การใช้ “กล้องถ่ายภาพสัตว์” ติดตามการขยายพันธุ์ตามธรรมชาติหลังจากที่ปล่อยไป ปัจจุบันได้ทำให้ “วัวแดง” ที่ปล่อยไป ๑๙ ตัว มีจำนวนเพิ่มขึ้นกว่า ๒๘ ตัว

รองศาสตราจารย์ ดร.รัตนวัฒน์ ไชยรัตน์ (ขวา)
อาจารย์นักวิจัยประจำคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

เทคนิคการเพาะเลี้ยง “วัวแดง” อยู่ที่การคัดเลือกพ่อ-แม่พันธุ์ในวัยเจริญพันธุ์ ๓ - ๔ ปี ซึ่งมีลักษณะผสมผสาน เขาไม่บิดเบี้ยวและไม่ผสมพันธุ์ในสายเลือดเดียวกัน เลี้ยงด้วยพืชตามธรรมชาติเสริมด้วยดินโป่ง ซึ่งก่อนปล่อยคืนสู่ธรรมชาติจะมีการคัดเลือกพ่อ-แม่พันธุ์เก็บไว้เพาะเพิ่มจำนวนเพื่อการอนุรักษ์ต่อไป

นอกจากนี้ ยังได้ใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์เป็นนวัตกรรมในการจัดการดูแล “วัวแดง” ซึ่งนอกจากการเพาะพันธุ์เพื่อขยายภาวะใกล้สูญพันธุ์แล้ว ยังได้ติดตามความเป็นอยู่ของ “วัวแดง” หลังปล่อยคืนสู่ธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง เพื่อการวางแผนการจัดการที่มีประสิทธิภาพต่อไป

นับเป็นครั้งแรกที่มีการใช้องค์ความรู้ในการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการอนุรักษ์ “วัวแดง” หลังจากที่ผ่านมายังไม่มีการศึกษาอย่างจริงจังมาก่อน และนำยีนดีที่ต่อมาโครงการวิจัยฯ ได้รับความสนใจจากองค์การกองทุนสัตว์ป่าโลกสากล (WWF - World Wide Fund for Nature) และสมาคมสัตววิทยาแห่งลอนดอนประจำประเทศไทย (ZSL - Zoological Society of London-Thailand) ให้การสนับสนุน และต่อยอดวิจัย “วัวแดง” ไทย - อินโดนีเซียแบบคู่ขนาน

ในอนาคตเราอาจเห็น “วัวแดงไทย” ได้รับพัฒนาสู่การเป็น “สัตว์เศรษฐกิจ” เช่นเดียวกับ “วัวแดงอินโดนีเซีย” แต่ในความเป็นจริง “วัวแดงไทย” ในปัจจุบันยังคงจัดเป็น “สัตว์ป่าคุ้มครอง” ที่มีการกำหนดบทลงโทษไว้อย่างชัดเจนสำหรับผู้ลักลอบล่า จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาความเป็นไปได้บนพื้นฐานของการจัดการที่เหมาะสมต่อไป

ทุนสังคม พลังสังคม

รศ.ดร.ภูเบศร์ สมุทรจักร
สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

แม้จะพูดไม่ได้เต็มปากว่าโลกเราเข้าสู่ยุค “หลังโควิด-19” แล้วเพราะยังมีรายงานการระบาดให้ได้ยินอยู่เป็นระยะ แต่ที่แน่ๆ คือสถานการณ์วิกฤตได้ผ่านพ้นไปแล้ว โดยเฉพาะช่วงพีคของการแพร่ระบาดในประเทศไทยที่ระลอกที่ ๑ และระลอกที่ ๒ ที่ตอนนี้ได้กลายเป็นภาพอดีตที่ชัดเจนบ้างในความทรงจำ

ในช่วงเวลาที่ผู้คน (โดยเฉพาะในระดับรากหญ้า) ทั้งอับจนหนทางและโกลาหลในความมืดมนราวกับฝันร้ายในยามจับไข้ พลังที่ผุดขึ้นมาช่วยเหลือซึ่งกันและกันคือพลังที่ปล่อยออกมาจากการร่วมแรงร่วมใจของคนในชุมชน โดยเฉพาะในสังคมชนบทเป็นทุนสังคมอันมีค่าและมีพลังที่ซ่อนตัวอยู่ในความเรียบง่ายไร้ความหรูหราฟูฟ่าและตีกระฟ้าอย่างในเมืองกรุง จนองค์การอนามัยโลกมีข้อความชื่นชมว่าเป็นวิถีแห่งองค์การของสังคม (whole society approach)

“ตอนนั้นคนในหมู่บ้านจัดเวรกันตั้งด่านตรวจวัดอุณหภูมิ ๒๔ ชั่วโมงเลยไม่ได้ตั้งคั้นะ ตั้งแค่เขาเพิ่งมาให้ทีหลังทางเข้าออกหมู่บ้านมีที่กั้นตั้งทุกด่านรถผ่านมาก็ขอตรวจพุดตี่ใครแปลกหน้าเข้ามา หรือมีญาติพี่น้องบ้านไหนมาก็มีที่ให้เขากักตัว ผู้ใหญ่บ้านเขาเข้มคนในหมู่บ้านไม่มีใครติดเลย” พี่จอม ชาวบ้านอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ วัย ๔๐ ปี เล่าให้ฟังอย่างภูมิใจ

บางหมู่บ้านไม่เพียงแต่ระมัดระวังเรื่องการสาธารณสุขและการติดเชื้อเท่านั้น แต่ยังคิดถึงความปลอดภัยของการทำมาหากินที่เกิดผัดเคืองอย่างฉับพลัน จู่ๆ คราวเรือนเกินกว่าครึ่งไม่มีรายได้โดยที่ไม่รู้ว่าการทำมาหากินจะกลับมาเมื่อไหร่ พลอย คุณแม่วัย ๔๕ ปี เดิมมีอาชีพนักแสดงมายากลในสถานบันเทิงแห่งหนึ่ง

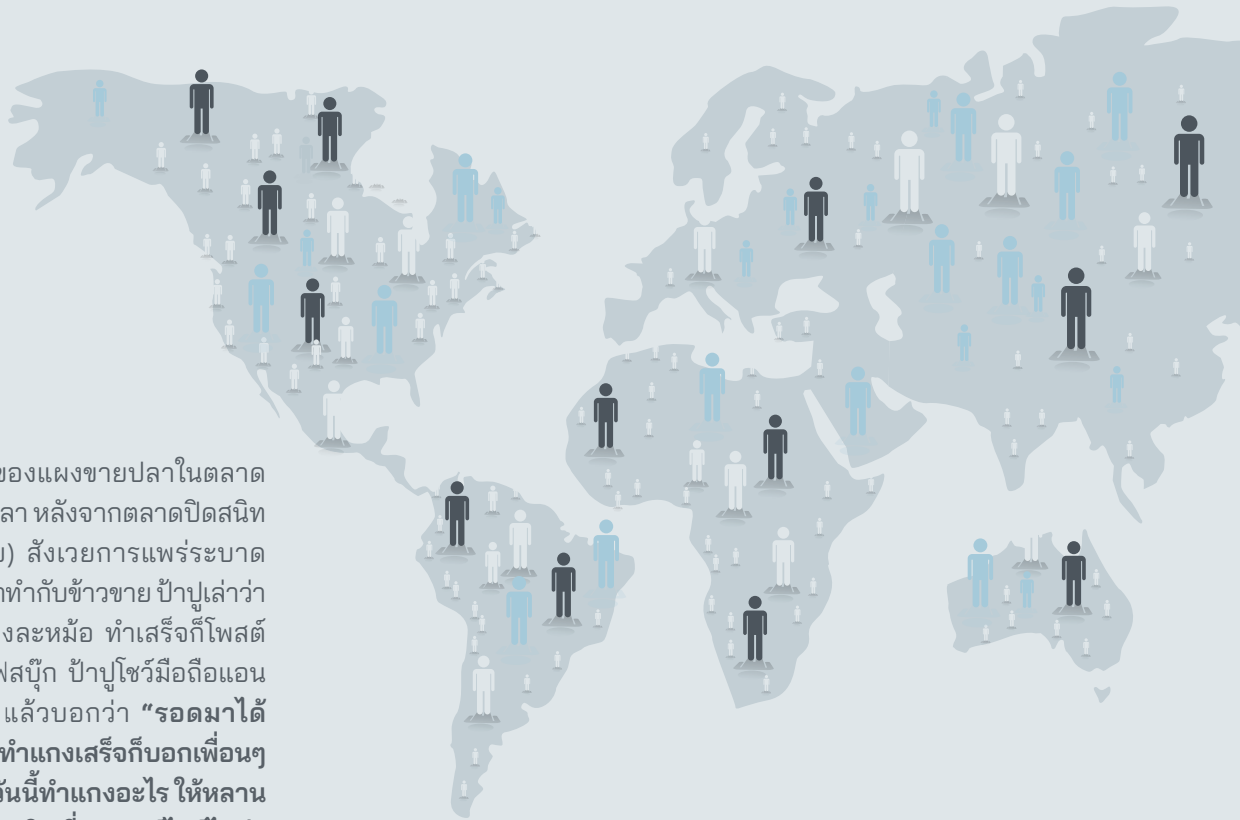
ในตัวเมืองพัทยา เล่าให้ฟังว่าเธอกลับมาบ้านเกิดในชนบทของชลบุรี หลังจากพยายกลายเป็นเมืองร้างเพราะทัวร์จีนทัวร์ฝรั่งถูกยกเลิกหมดในพริบตา “ช่วงลือคุดดาวณะคนในหมู่บ้านมาช่วยกันทำแปลงปลูกผักสวนกลาง ปลูกกันเยอะเลย เลี้ยงคนในหมู่บ้าน ใครพอมีเงินไปซื้อในตลาดใครไม่มีเงินก็มาเก็บที่แปลง ช่วงเงินหายากก็เอาของแลกกันไม่ต้องใช้เงิน” ในชุมชนที่เข้มแข็ง ชาวบ้านมารวมตัวกันหาทางออกเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

“ตอนนั้นได้เงินมาห้าพัน หลวงเป็นฮื้อ (ให้) ก็เอามาเย็บข้าว (ทำกับข้าว) แจกชาวบ้าน คนตึก (ทุกซี่ยาก ไม่มีเงิน) เป็นตึกแต่ๆ เขาก็บ่าใจมีนิก (ตัวเราเองก็ไม่ใช่ว่าจะมีเงินมาก) แต่ตอนนั้นต้องช่วยกัน (ช่วยกัน) หลังจากนั้นใครได้สะดังมาก็เอามาทำกับข้าวแบ่งกันกิน”

พี่กั้งชาวเชียงใหม่วัย ๔๐ ปี เล่าถึงความช่วยเหลือกันในชุมชนเล็กๆ แถบชนอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

“จิตอาสา” เป็นคำที่คนในท้องถิ่นพูดกันอย่างภูมิใจ อิ่มใจ และมีเกียรติ เป็นช่วงเวลาที่การได้ช่วยเหลือคนอื่นด้วยสิ่งที่ตัวเองมีได้แบ่งปันกัน เป็นสิ่งที่ทำให้ “ผู้ให้” มีความสุขใจ

“กลุ่มแม่บ้านมาช่วยกันทำแมสจิตอาสาละ ช่วงนั้นแมสหายาก มีดั่งคักซื้อไม่ได้ บางที่แพงมากซื้อไม่ได้เลย ใครมีผ้าอะไรก็มาตัดมาเย็บ ซ้อย่างยึดมาติด ทำกันที่ศาลาวัดนั่นแหละ เป็นแมสที่ใช้แล้วซักเอามาใช้ใหม่ได้” ป้าบ้อมหัวหน้ากลุ่มแม่บ้านวัย ๔๕ ปี ชาวอำเภอกระโนน จังหวัดสงขลา เล่าให้ฟังอย่างภูมิใจภูมิใจและยังบอกอีกว่า “ช่วงนั้นอะไรก็จิตอาสาละ มีข้าวกล่องจิตอาสา ไซจิตอาสา ข้าวสารจิตอาสา”

ป้าปู้วัย ๕๓ ปี เจ้าของแผงขายปลาในตลาดอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา หลังจากตลาดปิดสนิท (คือไม่มีกำหนดเปิดเลย) สิ่งแรกที่ทำคือหาช่องทางระบายของของตัวเองมาทำกับข้าวขาย ป้าปู้เล่าว่าทำแกงวันละอย่าง อย่างละหม้อ ทำเสร็จก็โพสต์ขายในไลน์กลุ่ม กับในเฟสบุ๊ก ป้าปู้โชว์มือถือแอนดรอยด์รุ่นดึกดำบรรพ์ แล้วบอกว่า “รอดมาได้เพราะเพื่อนในนี้เลย พอทำแกงเสร็จก็บอกเพื่อนๆ ทั้งเฟซ (บุ๊ก) ในไลน์ ว่าวันนี้ทำแกงอะไร ให้หลานสอนถ่ายรูป บางทีก็ถ่ายคลิป ซีมอเตอร์ไซด์ไปส่งขายหมดทุกวัน เพื่อนๆ ช่วยกันอุดหนุน ใครมีอะไรก็เอามาขาย ช่วยกันซื้อ”

สามีป้าปู้เป็นผู้กว้างขวางในท้องถิ่น เพราะแกเป็นหัวหน้าวินมอเตอร์ไซด์ ซึ่งมีบทบาทมากในการเป็นแหล่งกระจายข้อมูลของทางการ และหน่วยงานท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการแจกเงินเยียวยา การแจกอาหารสิ่งของ และเวลาใครที่เข้ามาให้ความช่วยเหลือในพื้นที่แถวนี้ วินมอเตอร์ไซด์ก็รู้รายละเอียดของแต่ละครัวเรือน ให้ข้อมูลผู้ที่ควรได้รับการช่วยเหลือเป็นอย่างดี ครั้งนั้นคงไม่ใช่ครั้งแรกที่เราได้เห็นพลังของทุนสังคมแสดงออกมาเป็นน้ำใจช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เห็นออกเห็นใจ และมีน้ำใจต่อกัน และอันที่จริง ทุนสังคมนี้ก็คงจะเป็นเหมือนพลังงานศักย์

อันมหาศาลที่ซ่อนอยู่แล้วภายในสังคมไทย แต่เราอาจไม่ทันได้สังเกตหรือวิเคราะห์โครงสร้างที่เป็นแหล่งกำเนิดพลังอันสำคัญนี้ ไม่ว่าจะเป็นโครงสร้างระดับครอบครัว ชุมชน และเครือข่ายความสัมพันธ์ต่างๆ โดยเฉพาะที่อยู่ใกล้ตัว ทั้งอาจไม่ได้มองเห็นการทำงานของทุนสังคมเหล่านี้ว่าต้องผ่านความผูกพัน ความมีมนุษยธรรม เมตตาธรรม การเชื่อมโยงจากเครือข่ายหนึ่งไปอีกเครือข่ายหนึ่ง ทั้งในแนวดิ่งและแนวราบ เพื่อขยายปริมาณของทุนสังคมให้มากขึ้นและสามารถรองรับกับปริมาณความต้องการการช่วยเหลือ โดยเฉพาะในยามเกิดวิกฤตที่รุนแรง

โลกในศตวรรษที่ ๒๑ ยังมีความเสี่ยงต่อวิกฤตที่จะเข้ามาในอนาคตอีกมาก และหลากหลายรูปแบบ ทุนสังคมเหล่านี้ต้องได้รับการรักษาและจัดการอย่างมีกลยุทธ์ เพื่อให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ แทนการรอคอยการช่วยเหลือจากรัฐที่ต้องใช้เวลาและผ่านกระบวนการขั้นตอนกว่าความช่วยเหลือจะมาถึง

หมายเหตุ

บทความนี้ตัดความบางส่วนมาจาก บทความ Samutachak, B., Ford, K., Tangcharoensathien, V., & Satararuji, K. (2023). Role of social capital in response to and recovery from the first wave of COVID-19 in Thailand: a qualitative study. *BMJ Open*, 13(1), e061647. และงานวิจัย เรื่อง “คิดใหม่ ไทยก้าวต่อ: การฟื้นตัวของคนรากหญ้าในสถานการณ์โควิด-19” ดำเนินการโดย คณะนิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการจัดการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล สนับสนุนทุนวิจัยโดย มูลนิธิปิดทองหลังพระ

ม.มหิตลแนะทางออก ‘สภาวะจิตใจตกต่ำ’ จากวิกฤติ COVID-19 ด้วยจิตตปัญญา

สัมภาษณ์ และเขียนข่าวโดย ฐิติรัตน์ เดชพรหม
 ขอบคุณภาพจาก CE

รองศาสตราจารย์ ดร.ลือชัย ศรีเงินยวง
 ผู้อำนวยการศูนย์จิตตปัญญาศึกษา
 มหาวิทยาลัยมหิตล

ผลกระทบจากวิกฤติ COVID-19 ได้นำไปสู่ปรากฏการณ์ “สภาวะจิตใจตกต่ำ” ที่มาคอยคุกคามแม้ในช่วงเวลาแห่งความยากลำบากได้ผ่านพ้นไปแล้ว

รองศาสตราจารย์ ดร.ลือชัย ศรีเงินยวง ผู้อำนวยการศูนย์จิตตปัญญาศึกษา มหาวิทยาลัยมหิตล ได้กล่าวถึงทางออกของ “สภาวะจิตใจตกต่ำ” จากวิกฤติ COVID-19 สามารถใช้ “จิตตปัญญา” เป็นเครื่องมือ ด้วยการเรียนรู้ และฝึกการจัดการจากภายใน สร้าง mindset หรือฝึกวิธีคิดเพื่อเตรียมใจให้มองเห็นการเปลี่ยนแปลงทั้งหลายว่าเป็นเรื่องธรรมชาติ ฝึกใจให้พร้อมเผชิญกับความไม่แน่นอน ไม่คาดคิด ซึ่งสามารถฝึกได้กับทุกเพศ วัย และอาชีพ

ในช่วงวิกฤติ COVID-19 ศูนย์จิตตปัญญาศึกษา มหาวิทยาลัยมหิตล ได้ทำโครงการ “8 at Home” ที่ให้ทุก ๘ โมงเช้า และสองทุ่มของทุกวันมีความหมาย โดยการเชิญชวนให้ผู้ที่สนใจซึ่งไม่จำกัดเพศ วัย และอาชีพ ได้ร่วมทำกิจกรรมออนไลน์ ฝึกทำสมาธิภาวนาเพื่อการตื่นรู้ - เจริญสติในชีวิตประจำวัน เป็นพื้นที่สงบใจร่วมกันในการอยู่ท่ามกลางวิกฤติ

รองศาสตราจารย์ ดร.ลือชัย ศรีเงินยวง ได้กล่าวต่อไปว่า สิ่งที่ทำได้อย่างในโลกยุคใหม่ คือ “ความสงบเย็น” ซึ่งการฝึกสติรู้เท่าทันด้วยหลักแห่งจิตตปัญญาเพื่อป้องกันไม่ให้สภาวะจิตใจตกไปในความวุ่นวาย สับสน ทุกข์เศร้า กังวล ติใจ เสียใจจนเกินพอดี สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับทุกคนในทุกวิถีการใช้ชีวิต แม้กระทั่งในการเตรียมพร้อมก่อนการทำงาน และการเรียนสำหรับนักเรียนทั่วไป

COVID-19 ไม่ได้ส่งผลเฉพาะด้านลบกับชีวิตเราเมื่อมองอย่างรอบด้าน วิกฤติครั้งนี้สร้างโอกาสในการได้กลับมาทบทวนในหลายๆ เรื่อง โดยเฉพาะความหมายของชีวิต สุขภาพ หรือแม้กระทั่งความตาย

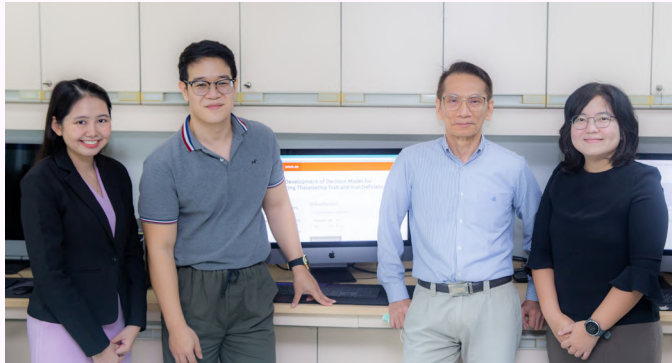
ชีวิตที่ต้องหยุดชะงักทำให้หลายคนได้มีโอกาสทบทวนสิ่งต่างๆ และหันมาใช้ชีวิตที่เนิบช้าและสมดุลขึ้น มีเวลาอยู่กับตัวเอง และครอบครัวมากขึ้น ได้ทำในสิ่งที่ไม่เคยทำมาก่อน ซึ่งมักไม่เคยเกิดขึ้นในชีวิตปกติ การฝึกให้เกิดการมองเห็นภาพรวมของความจริงทั้งหมดเหล่านี้ จะช่วยทำให้เราวางสภาวะจิตใจในยามวิกฤติได้ดีขึ้น ไม่ “จุ่มจม” อยู่ในความวิตกกังวล ทุกข์ เศร้า หากต้องเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว และไม่คาดคิดเช่นนี้ในอนาคต

ม.มหิดล เยียวยาปัญหาสาธารณสุข และเศรษฐกิจโลก คิดค้นโปรแกรม “ThalPred”

ช่วยวินิจฉัยโรคโลหิตจางจากพันธุกรรม “ธาลัสซีเมีย” ด้วย AI

สัมภาษณ์ และเขียนข่าวโดย จูติรัตน์ เดชพรหม
ขอบคุณภาพจาก MT

ทีมพัฒนาโปรแกรม ThalPred

หนึ่งในรายการพื้นฐานของการตรวจสุขภาพประจำปี คือ การเก็บตัวอย่างเลือดเพื่อดูความสมบูรณ์ของเลือด ซึ่งสามารถช่วยบ่งชี้เบื้องต้นในเรื่องของ “ภาวะซีด” ชนิดซึ่งพบได้บ่อยในคนไทย คือ โลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก (Iron Deficiency Anemia) และธาลัสซีเมีย (Thalassemia) ซึ่งมีลักษณะผลตรวจทางห้องปฏิบัติการที่คล้ายคลึงกันมาก จึงจำเป็นต้องใช้การตรวจยืนยันอีกหลายการทดสอบเพิ่มเติมเพื่อการวินิจฉัย

ธาลัสซีเมียเป็นภัยเงียบที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรมโดยอาจไม่แสดงอาการใน “ผู้ที่เป็นพาหะ หรือมียีนแฝง” และไม่อาจทราบได้หากไม่ได้เข้ารับการตรวจวินิจฉัยเพิ่มเติม

ในปัจจุบันพบคนไทยเป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมีย ประมาณร้อยละ ๓๐ – ๔๐ หรือประมาณ ๒๐ ล้านคน และมีผู้ป่วยกว่า ๕ แสนราย

ด้วยโปรแกรม “ThalPred” (Thalassemia Prediction) ซึ่งเป็นเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ใหม่ ช่วยตรวจคัดกรองโรคเลือดจากพันธุกรรม “ธาลัสซีเมีย” ที่มหาวิทยาลัยมหิดลพร้อมมอบเป็น “ปัญญาของแผ่นดิน” จะได้ทำให้ประชาชนคนไทยในวันนี้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จากการเข้าถึงการคัดกรองโรคธาลัสซีเมีย ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญทางสาธารณสุข และส่งผลกระทบต่อสังคม และเศรษฐกิจของประเทศ

จากงบประมาณที่จะต้องสูญเสียเป็นจำนวนมหาศาลไปกับการตรวจพิเศษทางห้องปฏิบัติการ และการรักษาพยาบาล ซึ่ง ThalPred จะเข้ามามีส่วนช่วยให้แพทย์ตัดสินใจ และวางแผนการวินิจฉัยเบื้องต้น พร้อมเลือกการส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการที่เหมาะสม เพื่อการวินิจฉัยที่ถูกต้อง แม่นยำ ลดภาระงานของนักเทคนิคการแพทย์ เพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการตรวจวินิจฉัย เพื่อการรักษาผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

รองศาสตราจารย์ ดร.พรลดา นุชน้อย ศูนย์วิจัยพัฒนานวัตกรรม และชีวการแพทย์สารสนเทศ ที่มนักวิจัย และนักศึกษาของคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในฐานะ

ผู้สร้างสรรค์ และพัฒนาโปรแกรม “ThalPred” ได้กล่าวถึงเทคโนโลยี AI ที่ใช้ในการช่วยวินิจฉัยโรคเลือดจากพันธุกรรม “ธาลัสซีเมีย” ว่าเป็นการใช้ “Machine Learning” หรือระบบคอมพิวเตอร์ที่สามารถเรียนรู้ จัดจำรูปแบบข้อมูลของผู้ป่วยคำนวณ วิเคราะห์ สร้างอัลกอริธึม (algorithm) ที่เหมาะสมเพื่อทำให้เกิดการตัดสินใจได้เหมือน หรือดีกว่ามนุษย์

ซึ่งการตรวจดูความสมบูรณ์ของเลือด เพื่อบ่งชี้ “ภาวะซีด” เรียกว่า “การตรวจ CBC” (Complete Blood Count) ซึ่งเป็นการตรวจทางโลหิตวิทยาที่บรรจุอยู่ในโปรแกรมการตรวจสุขภาพประจำปีทั่วไป

โดยจะประกอบไปด้วยการตรวจเพื่อดูพารามิเตอร์ต่างๆ เช่น จำนวนและรูปร่างของเซลล์เม็ดเลือดชนิดต่างๆ ปริมาณเม็ดเลือดแดงอัดแน่น (Hematocrit: Hct) ปริมาณฮีโมโกลบิน (Hemoglobin:Hb) ซึ่งมีประโยชน์ช่วยค้นหาสัญญาณความผิดปกติของร่างกายเพื่อการป้องกันและรักษาโรค

“ค่าพารามิเตอร์” ที่ได้จากการตรวจ CBC สามารถนำไปกรอกในโปรแกรม “ThalPred” โดยจะใช้พารามิเตอร์ดังต่อไปนี้ ๑.จำนวนเซลล์เม็ดเลือดแดง (RBC) ๒.ปริมาณฮีโมโกลบิน (Hb) ๓.ปริมาณเม็ดเลือดแดงอัดแน่น (Hct) ๔.ค่าเฉลี่ยขนาดของเม็ดเลือดแดง (MCV) ๕.ค่าเฉลี่ยฮีโมโกลบินในเม็ดเลือดแดง (MCH) และ ๖.ค่าเฉลี่ยความเข้มข้นฮีโมโกลบินในเม็ดเลือดแดง (MCHC)

โดยในเบื้องต้นโปรแกรม “ThalPred” ช่วยวินิจฉัยโรคเลือดจากพันธุกรรม “ธาลัสซีเมีย” ด้วย AI ได้จัดลิขสิทธิ์ในนาม “มหาวิทยาลัยมหิดล” และเผยแพร่ผลงานวิจัยในวารสารวิชาการระดับนานาชาติแล้ว และกำลังพัฒนาเวอร์ชันถัดไปเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการใช้งานให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

อาการเหนื่อยง่ายเมื่อออกกำลังกาย อ่อนเพลีย หน้ามืด เวียนศีรษะใจสั่น พบได้ใน “ผู้ที่มีภาวะซีด” ซึ่ง “ภาวะซีด” อาจจะเกิดจากการขาดสารอาหารจำพวกธาตุเหล็ก สามารถรักษาได้ด้วย การให้ธาตุเหล็ก

ในขณะที่ซีดจาก “ธาลัสซีเมีย” ซึ่งเป็นโรคเลือดทางพันธุกรรม ทำให้กระบวนการสร้างฮีโมโกลบินมีความผิดปกติ มีอาการได้หลากหลาย ตั้งแต่ไม่มีอาการ จนถึงรุนแรงแบบที่จำเป็นต้องได้รับเลือด

หากสงสัยว่ามีภาวะซีด หรือมีปัจจัยเสี่ยง ควรเข้าพบแพทย์เพื่อเข้ารับการตรวจร่างกาย และตรวจทางห้องปฏิบัติการ รวมไปถึงการตรวจเพื่อวางแผนมีบุตร ซึ่งจะช่วยลดอุบัติการณ์ของโรคธาลัสซีเมียในประชากรไทยได้

ผู้สนใจสามารถเข้าไปศึกษาโปรแกรม “ThalPred” ช่วยวินิจฉัยโรคเลือดจากพันธุกรรม “ธาลัสซีเมีย” ด้วย AI

ม.มหิตลสร้างคามมั่นคงอาหารโลก ผ่านงานวิจัยใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ

สัมภาษณ์ และเขียนข่าวโดย รุติรัตน์ เดชพรหม
ขอบคุณภาพจาก IN

จากการวิเคราะห์ข้ามวัฒนธรรมพบว่า พืชอาหารบางชนิดมีการปลูกหรือบริโภคในหลายประเทศ แต่ที่ผ่านมายังไม่มีการศึกษา ร่วมกันระหว่างประเทศ เพื่อทราบถึง ความแตกต่าง ทั้งในแง่คุณค่า ทางโภชนาการ หรือประโยชน์ ต่อสุขภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูล ที่เป็นประโยชน์สูงสุดแก่ผู้บริโภค

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลัท ศานติวรางกูร
ผู้อำนวยการสถาบันโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล

“อาหาร” นอกจากให้ “พลังงานชีวิต” ยังนับเป็นหนึ่งใน ความมั่นคงสำคัญของโลก

ที่ผ่านมา ภายใต้การสนับสนุนโดยมูลนิธิร็อกกี้เฟลเลอร์ (Rockefeller Foundation) ได้มีการจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศ PTFI - The Periodic Table of Food Initiative ในแต่ละทวีป เพื่อสร้างเครือข่าย การวิเคราะห์องค์ประกอบของอาหารทั่วโลก ซึ่งอาจมีทั้งอาหารที่เหมือนและแตกต่างกันไปในแต่ละภูมิภาค ซึ่งมหาวิทยาลัยมหิดล โดยสถาบันโภชนาการ ได้รับการแต่งตั้ง ให้เป็นศูนย์ความเป็นเลิศ PTFI ประจำทวีปเอเชีย

รองศาสตราจารย์ ดร.ชลัท ศานติวรางกูร ผู้อำนวยการ สถาบันโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้กล่าวถึงภารกิจหลัก ของ PTFI เป็นการสร้างความมั่นคงอาหารโลก ผ่านการศึกษา ความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากรอาหาร โดยความร่วมมือ ของเครือข่ายนักวิชาการทั่วโลก

โดยประมาณคาดว่าทั่วโลกมีสิ่งมีชีวิตที่สามารถนำไป ทำเป็นอาหารได้ประมาณ ๓๐,๐๐๐ ชนิด แต่ทว่ามีเพียงประมาณ ๓๐ - ๕๐๐ ชนิดเท่านั้นที่มีการวิเคราะห์องค์ประกอบและบันทึก เป็นฐานข้อมูล เป้าหมายเบื้องต้นของความร่วมมือ คือ

การวิเคราะห์ตัวอย่างอาหารให้ได้ประมาณ ๑,๖๐๐ ชนิด ซึ่งเป็นจำนวนสิ่งมีชีวิต โดยเฉพาะพืชที่หลากหลาย ประเทศ มีการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อเป็นอาหารเหมือนกัน แต่อาจมีรูปแบบ การปรุง การกินที่แตกต่างกันไปตามวัฒนธรรม

“จากการวิเคราะห์ข้ามวัฒนธรรมพบว่า พืชอาหารบางชนิด มีการปลูก หรือบริโภคในหลายประเทศ แต่ที่ผ่านมายังไม่มีการ ศึกษา ร่วมกันระหว่างประเทศ เพื่อทราบถึงความแตกต่าง ทั้งในแง่คุณค่าทางโภชนาการ หรือประโยชน์ต่อสุขภาพ เพื่อให้ ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สูงสุดแก่ผู้บริโภค” รองศาสตราจารย์ ดร.ชลัท ศานติวรางกูร กล่าว

ยังมีสิ่งมีชีวิต โดยเฉพาะพืชอีกกว่า ๓๐,๐๐๐ ชนิดในโลก ที่รอคอยการค้นพบสู่การสร้างคามมั่นคงทางอาหาร ซึ่ง ศูนย์ความเป็นเลิศ PTFI ประจำทวีปเอเชีย ณ สถาบัน โภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล พร้อมเป็นกำลังสำคัญในการสร้าง งานวิจัยอาหารภายใต้การส่งเสริมการใช้ประโยชน์จาก ความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อร่วมสร้างความมั่นใจแก่ชาวโลก หากต้องประสบวิกฤติขาดแคลนอาหารในอนาคต

ม.มหิดลสานสัมพันธ์ไทย - จีน ร่วมหลักสูตร ๒ ประโยชน์

รับศ.พยาบาลจีนเรียนพยาบาลรามาริบดี

สัมภาษณ์ และเขียนข่าวโดย จูติรัตน์ เดชพรหม
ขอบคุณภาพจาก NR

รองศาสตราจารย์ ดร.พูลสุข เจนพานิชย์ วิสุทธิพันธ์
ผู้อำนวยการโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

เมื่อเร็วๆ นี้ มหาวิทยาลัยมหิดล โดย โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ได้รับความไว้วางใจให้เป็นสถาบันแห่งแรกที่ได้ร่วมจัดหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ๒ ประโยชน์ร่วมกับมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีคุณหมิง ซึ่งจัดอยู่ใน ๑๐ อันดับแรกของมหาวิทยาลัยชั้นนำแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน

รองศาสตราจารย์ ดร.พูลสุข เจนพานิชย์ วิสุทธิพันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวว่า นับเป็นโอกาสที่ยิ่งใหญ่ของแวดวงพยาบาลศาสตร์ไทย ที่จะได้ร่วมมือวิชาการกับมหาวิทยาลัยในสาธารณรัฐประชาชนจีนซึ่งมีความร่วมมือกับโรงพยาบาลขนาดใหญ่ถึง 6,000 เตียง ซึ่งทั่วโลกได้ประจักษ์ถึงศักยภาพในการรองรับ-ดูแลผู้ป่วยในช่วงวิกฤติ COVID-19 ระบาดทั่วโลกที่ผ่านมา

จากที่ รองศาสตราจารย์ ดร.พูลสุข เจนพานิชย์ วิสุทธิพันธ์ ได้นำทีมผู้บริหาร และคณาจารย์โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล เดินทางไปเยือนเพื่อหารือความร่วมมือวิชาการกับมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีคุณหมิง ซึ่งมีที่ตั้ง ณ เมืองคุนหมิง มณฑลยูนนาน พบว่า ประเทศไทยอยู่ในความนิยมลำดับต้นๆ ของนักศึกษาจีน

ที่ผ่านมาได้มีการส่งนักศึกษาแลกเปลี่ยนระหว่างกันและกันอย่างต่อเนื่อง จนปัจจุบันเตรียมขยายผลสู่การจัดตั้งหลักสูตร ๒ ประโยชน์ในระดับปริญญาตรี เพื่อรองรับนักศึกษาจีนเข้ามาศึกษาต่ออย่างเป็นทางการ ณ โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ถือเป็นเปิดโลกทัศน์ให้นักศึกษาจีนได้มีโอกาสเดินทางเข้ามาประเทศไทย ร่วมศึกษาแลกเปลี่ยนวิชาการพยาบาล และวัฒนธรรม เพื่อการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างทั้ง ๒ ประเทศ

รองศาสตราจารย์ ดร.พูลสุข เจนพานิชย์ วิสุทธิพันธ์ ได้บอกเล่าจากประสบการณ์ดูงานด้านพยาบาลศาสตรบัณฑิต สาธารณรัฐประชาชนจีนที่ผ่านมา ถึงความแตกต่างของวัฒนธรรมดูแลผู้ป่วยของจีนที่น่าศึกษา คือ การเปิดโอกาสให้ครอบครัวของผู้ป่วยได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วยด้วย ซึ่งจะส่งผลดีต่อทั้งตัวผู้ป่วยและการรักษา เนื่องจากพบว่ามีส่วนสำคัญในการสร้างขวัญและกำลังใจต่อผู้ป่วย โดยส่วนใหญ่พอใจที่จะได้อยู่ใกล้ชิดกับครอบครัว

ซึ่งการฝึกนักศึกษาให้สำเร็จการศึกษาออกไปเป็น “พลเมืองโลก” (Global Citizen) ถือเป็นเป้าหมายหลักของหลักสูตร โดยในการทำความเข้าใจผู้ป่วย จำเป็นที่จะต้องเรียนรู้วัฒนธรรมที่แตกต่างร่วมด้วย

ตามแผนที่วางไว้ หลักสูตรฯ จะจัดการเรียนการสอนแบบนานาชาติ โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักในการสื่อสาร เปิดให้นักศึกษาจีนได้เรียนทั้งที่จีนและไทย แห่งละ ๒ ปี และจะได้รับปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิตจากทั้ง ๒ สถาบัน ปัจจุบันหลักสูตรฯ อยู่ระหว่างการรับรองจากสภาการพยาบาล ในอนาคตจะขยายสู่ระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อต่อยอดโอกาสทางการศึกษาสำหรับนักศึกษาจีนในประเทศไทยในระดับที่สูงขึ้นไป

และจะใช้เป็นต้นแบบในการจัดหลักสูตรสำหรับนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยชั้นนำอื่นๆ ของประเทศในภูมิภาคเอเชีย อาทิ อินเดีย บรูไน และฮ่องกง ฯลฯ ต่อไป

ร่วมพัฒนาวิชาการพยาบาลศาสตร์ให้เติบโต และยั่งยืนจากระดับประเทศ สู่ระดับโลก ด้วยมาตรฐานคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยอาเซียน AUN-QA (ASEAN University Network Quality Assurance) และการได้รับการประกาศเป็น ACEN Candidacy จาก ACEN - Accreditation Commission for Education in Nursing สหรัฐอเมริกา ของโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ที่พร้อมพิสูจน์อันไม่มีมิตรภาพไทย - จีน มหาวิทยาลัยมหิดล ด้วยพลัง “ปัญญาของแผ่นดิน”

โครงการบริหารจัดการขยะหอพัก ต้นแบบ Zero Waste สู่เป้าหมาย “Net Zero Emission”

กองกายภาพและสิ่งแวดล้อม
รองศาสตราจารย์ ดร.กิติกร จามรดุสิต
รองอธิการบดีฝ่ายสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ตามที่มหาวิทยาลัยมหิดล มีปณิธานสำคัญของการเป็น “ปัญญาของแผ่นดิน” โดยมีพันธกิจหลัก เพื่อสร้างความเป็นเลิศทางด้านสุขภาพ ศาสตร์ ศิลป์ และนวัตกรรม บนพื้นฐานคุณธรรม เพื่อสังคมไทย และประโยชน์สุขแก่มวลมนุษยชาติ และได้กำหนดยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อความยั่งยืน โดยมีนโยบายส่งเสริมการสร้างความยั่งยืนมหาวิทยาลัยเชิงนิเวศ (Eco University) ที่มีเป้าหมายชัดเจนของการสร้างให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) ทั้งภายในมหาวิทยาลัยและชุมชน โดยรอบมหาวิทยาลัย

เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๖ โดยกองกายภาพและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับ กองกิจการนักศึกษาโดยรองศาสตราจารย์ ดร.กิติกร จามรดุสิต รองอธิการบดีฝ่ายสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาอย่างยั่งยืน และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรืออากาศโท ทันตแพทย์ชัชชัย คุณนวิศรุต รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์ เป็นประธานเปิดการอบรม “โครงการบริหารจัดการขยะหอพักนักศึกษา” จัดขึ้นเพื่อให้นักศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานหอพัก นักศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล มีความรู้ความเข้าใจในการคัดแยกขยะที่เกิดขึ้นภายในหอพักนักศึกษา ตามแนวทางการจัดการขยะแบบ Zero waste ซึ่งจะส่งผลให้ปริมาณขยะทั่วไปของหอพักลดลง รวมถึงเพิ่มปริมาณขยะรีไซเคิลให้มากขึ้น ตามแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเชิงนิเวศ (Eco-University) ซึ่งเป็นนโยบายหลักในการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยมหิดลสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและยั่งยืน โดยมีเป้าหมายที่สำคัญคือ “Net Zero Emission” หรือการทำให้ส่วนต่างของปริมาณการเพิ่มขึ้นและลดลงของคาร์บอนฟุตพริ้นท์มีจุดสมดุลเท่ากับ “ศูนย์” ให้ได้ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ ดังนั้น การจัดการขยะอย่างถูกวิธีจะช่วยลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกได้ ในขณะที่จำนวนนักศึกษาและบุคลากรเพิ่มจำนวนอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบโดยตรงกับจำนวนขยะที่เพิ่มขึ้น ทำให้ต้องมีการวางแผนการจัดการขยะเพื่อรองรับกับเรื่องดังกล่าว

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยมีนักศึกษาและบุคลากรจำนวนมากถึง ๒๐,๐๐๐ คน ในจำนวนนี้มีนักศึกษาและบุคลากรที่พักอาศัยในมหาวิทยาลัยมหิดลศาลายาประมาณ ๖,๐๐๐ คน จึงควรให้ความสำคัญในการจัดการขยะมูลฝอยโดยการนำหลัก 3Rs (Reduce Reuse Recycle) มาใช้ เพื่อให้การจัดการขยะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ยิ่งไปกว่านั้นเพื่อให้การจัดการขยะเป็นไปอย่างยั่งยืน นักศึกษา และบุคลากร มีความจำเป็นต้องปรับตัวกรรมการคัดแยกขยะ ดังนั้นการให้ความรู้ (Re-educate) ในการจัดการขยะจึงเป็นพื้นฐานสำคัญ มหาวิทยาลัยมหิดลมีพื้นที่ขนาดใหญ่ มีความแตกต่างในการจัดการขยะในแต่ละพื้นที่ การลดปริมาณขยะมูลฝอยในมหาวิทยาลัยจึงต้องมีต้นแบบ กองกายภาพและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล จึงร่วมมือกับกองกิจการนักศึกษาในการจัดทำโครงการบริหารจัดการขยะหอพักนักศึกษารวมถึงการเก็บข้อมูลปริมาณขยะและนำมาวิเคราะห์ โดยขยะในหอพัก ทั้ง ๕ ประเภท ได้แก่ ขยะทั่วไป, ขยะอันตราย, ขยะมูลฝอยติดเชื้อ, ขยะเปียก และขยะรีไซเคิล เป็นต้น เพื่อสื่อสารและประชาสัมพันธ์ความรู้ ทัศนคติ กระตุ้นให้มีการคัดแยกขยะอย่างถูกต้อง และมีการจัดการขยะอย่างยั่งยืนเพื่อเป็นต้นแบบ อันเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนามหาวิทยาลัยมหิดลให้เป็นมหาวิทยาลัยเชิงนิเวศ

ทำความเข้าใจ DOMS หรือ อาการปวดภายหลังการออกกำลังกาย ที่หลายคนเป็น?

โดย ก.บ. กิรติ อ้นมัน
คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล

คุณเคยมีอาการหรือคำถามเหล่านี้หรือไม่? ปวด ตึง หรือรู้สึกไม่มีแรง ภายหลังจากการออกกำลังกาย? พักหลายวันแล้วทำไมยังมีอาการปวด? บทความนี้จะพาไปทำความเข้าใจกับ DOMS อาการของ DOMS รวมถึงวิธีป้องกันและการรักษา DOMS บทความนี้อาจช่วยให้คุณได้

DOMS ย่อมาจาก **delayed onset muscle soreness** หรือ **ดอมส์** คืออาการที่หลายท่านที่รักการออกกำลังกายน่าจะพอทราบมาบ้าง DOMS คือการปวดที่เกิดขึ้นภายหลังจากออกกำลังกาย โดยอาการจะเกิดขึ้นได้ตั้งแต่ภายหลังจากออกกำลังกายทันที หรือ อาจจะไม่มีอาการใด ๆ ในช่วงประมาณ ๘ ชั่วโมงแรกภายหลังจากออกกำลังกาย แต่จะเริ่มมีอาการหลังจากนั้นไปจนถึง ๑-๒ วัน อาการปวดสามารถคงอยู่นานถึง ๗ วันภายหลังจากออกกำลังกาย DOMS จะมีโอกาสเกิดได้มากจากการออกกำลังกายที่หนักมากหรือใช้เวลานาน หรือในผู้ที่ไม่เคยออกกำลังกายชนิดนั้น ๆ หรือทำนั้น ๆ มาก่อน^(๑)

อาการของ DOMS ที่พบได้บ่อย เช่น^(๑)

- มีอาการเจ็บปวด เมื่อย ตึงกล้ามเนื้อ หรือบวมได้
- รู้สึกร่างกายไม่ค่อยมีแรง อ่อนล้า
- รู้สึกข้อต่อมีการยึดติด จำกัดการเคลื่อนไหวของข้อต่อ รู้สึกไม่คล่องตัว

ก.บ. วรณพงษ์ อ้นมนต์

คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล

กระบวนการเกิดของ DOMS มีการรายงานกลไกการเกิดขึ้นของ DOMS ได้แก่^(๒,๔)

- เกิดการบาดเจ็บชั่วคราวของระบบประสาทส่วนปลายทำให้เกิดการกระตุ้นสารอักเสบภายในเนื้อเยื่อ
- เกิดจากการสะสมกรดแลคติก ที่เป็นของเสียในกล้ามเนื้อภายหลังจากออกกำลังกายที่มากเกินไป
- เกิดจากความเสียหายโดยตรงต่อกล้ามเนื้อ หรือเกิดจากกล้ามเนื้อที่มีการเกร็งตัวมากเกินไป โดยเฉพาะต่อกล้ามเนื้อที่ต้องทำงานในลักษณะยืดยาวออก (eccentric contraction)
- เกิดความเสียหายต่อเนื้อเยื่อเกี่ยวพัน (connective tissue) ที่เป็นโครงสร้างสำคัญโครงสร้างหนึ่งที่วางตัวอยู่รอบ ๆ เส้นใยกล้ามเนื้อแต่ละเส้นใย
- เกิดกระบวนการตอบสนองต่อการอักเสบโดยปกติของกล้ามเนื้อภายหลังจากออกกำลังกาย โดยเฉพาะต่อกล้ามเนื้อที่ต้องทำงานซ้ำ ๆ ในลักษณะยืดยาวออก (eccentric contraction)
- เกิดกระบวนการไหลออกของเอนไซม์ จำพวก calcium ที่อยู่ในกล้ามเนื้อ ทำให้เกิดการยับยั้งการสร้างพลังงานในระดับเซลล์ และไม่ก่อให้เกิดพลังงาน (ATP) ให้ร่างกายนำไปใช้ได้

อย่างไรก็ตามยังไม่มีการศึกษาใดที่ยืนยันการเกิดขึ้นของ DOMS ชัดเจน ยังคงเป็นที่ถกเถียงและยังไม่ได้ข้อสรุป จึงจำเป็นต้องทำการศึกษาต่อไป

แนวทางการรักษาและการป้องกัน DOMS ได้ด้วยตนเองเบื้องต้น

๑. การใช้ความเย็น (cryotherapy) จากการศึกษา การใช้ความเย็นนั้นทำให้อุณหภูมิในบริเวณเนื้อเยื่อที่บาดเจ็บมีอุณหภูมิที่ลดลง ส่งผลทำให้เกิดการยับยั้งการบาดเจ็บของหลอดเลือดและเส้นประสาทภายในกล้ามเนื้อ รวมถึงอาการบวมที่อาจเกิดขึ้นได้ภายหลังการบาดเจ็บ^(๒) โดยอาจเลือกใช้เป็นแผ่นประคบเย็น สเปรย์พ่นสูตรเย็น หรือการจุ่มร่างกายในน้ำเย็น เป็นเวลา ๑๕-๒๐ นาที ในช่วง ๒๔-๔๘ ชั่วโมงแรกของภายหลังเสร็จสิ้นการออกกำลังกาย

๒. การยืดเหยียดกล้ามเนื้อ ประมาณ ๖๐ วินาทีต่อกล้ามเนื้ออย่างน้อย ๕ นาทีทั้งก่อนการออกกำลังกายและหลังจากออกกำลังกาย จากการศึกษาพบว่า ทำให้กล้ามเนื้อที่มีการบาดเจ็บหรือมีการหดเกร็งเกิดการคลายตัวลง และช่วยลดอาการและป้องกัน DOMS ได้^(๒) อาจทำในรูปแบบยืดแบบคงค้าง (static stretching) หรือยืดร่วมกับการเคลื่อนไหว (dynamic stretching)

๓. ประเมินร่างกายของตนเอง ไม่หักโหมการออกกำลังกายนั้นเกินกำลังของตนเองมากเกินไป โดยหากไม่เคยออกกำลังกายชนิดนั้นมาก่อน ควรมีการเตรียมความพร้อม หาข้อมูลหรือปรึกษาผู้ที่เคยออกกำลังกายเหล่านั้นมาก่อน

๔. รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ให้ครบ ๕ หมู่หลักอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาหารจำพวกโปรตีนและกลุ่มอาหารที่มีสารต้านอนุมูลอิสระให้เพียงพอภายหลังการออกกำลังกายภายในช่วงระยะเวลา ๒๔ ชั่วโมงแรก จากการศึกษาพบว่ามีส่วนช่วยในการลดการบาดเจ็บของกล้ามเนื้ออันเนื่องมาจากการออกกำลังกายได้^(๓)

๕. การใส่ยา จำพวกยาลดการอักเสบ โดยปฏิบัติตามภายใต้คำแนะนำของแพทย์หรือเภสัชกร^(๒)

อย่างไรก็ดี หากลองปฏิบัติตามคำแนะนำเบื้องต้นแล้วอาการยังไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์หรือนักกายภาพบำบัด เนื่องจากอาจมีความจำเป็นต้องได้รับการตรวจประเมินร่างกายเพิ่มเติมเพื่อวิเคราะห์สาเหตุอื่น ๆ ต่อไป หรือมีความจำเป็นต้องได้รับการรักษาอื่น ๆ เพิ่มเติมร่วมด้วย

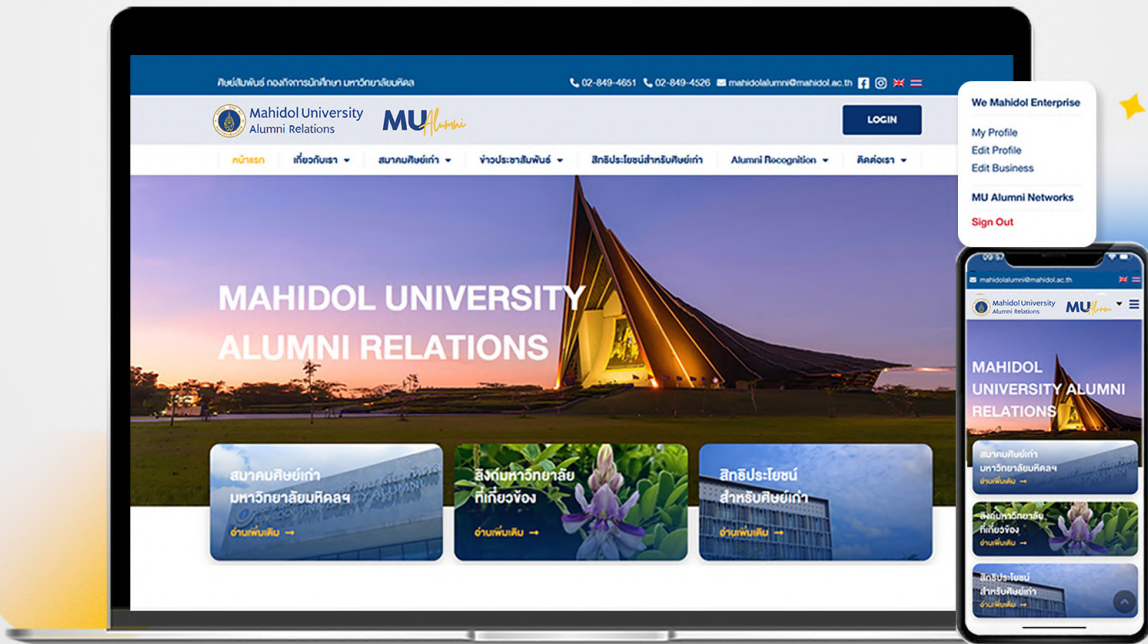
เอกสารอ้างอิง

1. Sonkodi B. Delayed onset muscle soreness and critical neural microdamage-derived neuroinflammation. *Biomolecules*. 2022 Aug 31;12(9):1207.
2. Cheung K, Hume P, Maxwell L. Delayed onset muscle soreness: treatment strategies and performance factors. *Sports Med*. 2003;33(2):145-64.
3. Ives SJ, Bloom S, Matias A, Morrow N, Martins N, Roh Y, et al. Effects of a combined protein and antioxidant supplement on recovery of muscle function and soreness following eccentric exercise. *J Int Soc Sports Nutr*. 2017 Jul 3;14:21.
4. Sonkodi B, Berkes I, Koltai E. Have we looked in the wrong direction for more than 100 years? Delayed onset muscle soreness is, in fact, neural microdamage rather than muscle damage. *Antioxidants (Basel)*. 2020 Mar 5;9(3):212

ศิษย์เก่า.มหิดล เข้าใช้งานเว็บไซต์ได้แล้ววันนี้

🔍 <https://alumni.mahidol.ac.th>

ศิษย์เก่า Login ได้ง่าย ๆ สบาย ๆ ด้วย **Mahidol Account** ที่เป็น @alumni.mahidol.ac.th

- ★ สิทธิประโยชน์มากมาย สำหรับศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยมหิดลโดยเฉพาะ
- ♥ ไม่พลาดทุกข่าวสาร และกิจกรรม ที่ศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยมหิดลเข้าร่วมได้
- 🤝 **We Mahidol Enterprise** แพลตฟอร์มใหม่ที่จะช่วยศิษย์เก่าโปรโมทและสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ
- 🌐 **MU Alumni Networks** แลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้ในทุกหัวข้อที่ชาวมหิดลต้องการ

ศิษย์เก่าพบปะ

บริการด้านอาชีพสำหรับ

นักศึกษา และ **ศิษย์เก่า**

<https://careers.mahidol.ac.th> 🔍

Our Services

- ✓ กิจกรรมพัฒนาทักษะอาชีพ
- ✓ แหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต
- ✓ บริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ
- ✓ Mahidol University Job Fair
- ✓ ประกาศรับสมัครงาน / ฝึกงาน

ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการในคณะกรรมการ

เมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้ว ต้องพ้นจากการเป็นกรรมการด้วยหรือไม่?

โดย นายวัชรพงศ์ พิพิธพรณงค์ นิตกร
(ผู้ชำนาญการพิเศษ) กองกฎหมาย

ช่วงที่ผ่านมาได้มีส่วนงานการขอหรือเข้ามายังกองกฎหมายเป็นจำนวนมากเกี่ยวกับกรณีที่คุณได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นกรรมการในคณะกรรมการ แต่ต่อมาได้พ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง อาทิ เกษียณอายุงานก็ดี ได้รับการเลื่อนตำแหน่งก็ดี โยกย้ายไปยังสังกัดอื่นก็ดี บุคคลดังกล่าวจะต้องพ้นจากการทำหน้าที่เป็นกรรมการในคณะกรรมการตามที่ได้รับแต่งตั้งจากผู้มีอำนาจแต่งตั้งหรือไม่ อย่างไร คอลัมน์นี้จึงนำคำตอบสำหรับกรณีดังกล่าวมาฝากกัน ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การออกคำสั่งแต่งตั้งกรรมการที่ระบุเฉพาะตำแหน่งหน้าที่ แต่เพียงอย่างเดียว ย่อมเป็นการมุ่งหมายที่ต้องการถึงความรับผิดชอบตามตำแหน่งที่ได้รับไว้ บุคคลที่ดำรงตำแหน่งดังกล่าวอยู่ ย่อมเป็นกรรมการตามคำสั่งแต่งตั้งเสมอ และแม้ว่าตำแหน่งดังกล่าวจะมีการเปลี่ยนแปลงบุคคลที่ดำรงตำแหน่งไปแล้ว บุคคลใดที่เข้ามาดำรงตำแหน่งแทนที่ ย่อมเป็นกรรมการตามคำสั่งแต่งตั้งนั้นเช่นเดียวกัน แต่ถ้าเป็นการแต่งตั้งกรรมการที่ระบุเฉพาะชื่อตัวบุคคลแต่เพียงอย่างเดียว ย่อมเป็นการมุ่งหมายที่ต้องการถึงความรับผิดชอบของคุณสมบัติของบุคคลนั้นในฐานะส่วนบุคคลโดยเฉพาะ และจะยังคงเป็นกรรมการตลอดไปจนกว่าจะหมดวาระของกรรมการหรือพ้นจากการเป็นกรรมการเพราะเหตุคุณสมบัติของบุคคลนั้นเอง นอกจากนี้ยังมีกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการระบุชื่อตัวบุคคลและระบุตำแหน่งหน้าที่ของบุคคลไว้ด้วยพร้อมกัน ย่อมมีความมุ่งหมายที่ต้องการถึงความรับผิดชอบของคุณสมบัติของบุคคลนั้นและอำนาจหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลดังกล่าวดำรงตำแหน่งอยู่ทั้งสองประการประกอบกัน ด้วยเหตุนี้ หากบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามที่ได้รับในคำสั่งแต่งตั้ง ย่อมต้องพ้นจากการเป็นกรรมการไปด้วย เพราะเหตุไม่ครบองค์ประกอบตามที่ระบุไว้ในคำสั่งแต่งตั้งกรรมการ เว้นแต่เป็นเพียงการเปลี่ยนชื่อตำแหน่งเนื่องจากได้รับการเลื่อนตำแหน่ง

ที่สูงขึ้น แต่อย่างน้อยก็ยังมีอำนาจหน้าที่ในลักษณะเช่นเดิม กรณีเช่นนี้ย่อมเป็นกรรมการต่อไปได้ ส่วนกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการระบุชื่อตัวบุคคลและระบุสังกัดของบุคคลไว้ด้วยพร้อมกัน ย่อมมีความมุ่งหมายที่ต้องการถึงความรับผิดชอบของคุณสมบัติของบุคคลนั้นและสังกัดที่บุคคลนั้นได้สังกัดอยู่ทั้งสองประการประกอบกัน ด้วยเหตุนี้ หากบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการพ้นจากสังกัดตามที่ระบุในคำสั่งแต่งตั้ง ย่อมต้องพ้นจากการเป็นกรรมการไปด้วย ซึ่งเป็นลักษณะเดียวกันกับกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการระบุชื่อตัวบุคคลและระบุตำแหน่งหน้าที่ของบุคคล ดังนั้น การแต่งตั้งกรรมการที่ต้องการความรับผิดชอบตามตำแหน่งที่ระบุไว้ ต้องแต่งตั้งโดยระบุเฉพาะตำแหน่งหน้าที่แต่เพียงอย่างเดียว ไม่จำเป็นต้องระบุชื่อตัวบุคคล แต่ถ้าหากการแต่งตั้งกรรมการที่ต้องการความรู้ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ หรือความเหมาะสมที่เป็นคุณสมบัติเฉพาะตัวของบุคคล ต้องแต่งตั้งโดยระบุเฉพาะชื่อตัวบุคคลแต่เพียงอย่างเดียว ไม่จำเป็นต้องระบุตำแหน่งหน้าที่หรือสังกัดแต่อย่างใด ส่วนการแต่งตั้งกรรมการที่ต้องการทั้งคุณสมบัติเฉพาะตัวของบุคคลและความรับผิดชอบตามตำแหน่งหน้าที่หรืออำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่บุคคลดังกล่าวสังกัดอยู่ ต้องมีคำสั่งแต่งตั้งโดยระบุชื่อตัวบุคคลและระบุตำแหน่งหน้าที่หรือหน่วยงานต้นสังกัดของบุคคลนั้นไว้ด้วย แต่กรณีนี้เมื่อบุคคลนั้นพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว ย่อมพ้นจากการเป็นกรรมการด้วย ทั้งนี้ ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๔/ว๑๗๐ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๔ ด้วยเหตุและผลดังกล่าวข้างต้นสามารถอธิบายข้อหารือเกี่ยวกับสถานะความดำรงคงอยู่ของกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งได้อย่างชัดเจน และส่วนงานสามารถถือปฏิบัติและใช้เป็นแนวทางในการแต่งตั้งคณะกรรมการแต่ละกรณีเพื่อให้มีความเหมาะสมต่อไปได้

Softnews

ข่าวโดย รัฐิตรีตัน เดชพรหม

ข้อมูลและภาพจาก www.mahidol.ac.th และ FB: Mahidol University

ใกล้ถึงวันสุดท้ายของการขึ้นทะเบียนบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๕ ซึ่งรับถึงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๖ เพื่อเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรและประกาศนียบัตร แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๕ ในเดือนตุลาคม ๒๕๖๖ ณ มหิดลสิทธาคาร มหาวิทยาลัยมหิดล ในยุคเศรษฐกิจฟื้นฟูหลังวิกฤติ COVID-19 หากบัณฑิตทุกคนได้เรียนรู้ทักษะเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ เชื่อกันว่าจะไม่ตกงานอย่างแน่นอน

มหาวิทยาลัยมหิดล ยังคงเปิดกว้างเพื่อการเรียนรู้ที่ไม่มีวันสิ้นสุดกับ ๓ รายวิชา เปิดใหม่จาก MUx อาทิ “สมุนไพรในชีวิตประจำวัน” (Herb in Daily Life) “ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์พื้นฐาน(Cybersecurity Fundamentals) และ “ภาษาญี่ปุ่นในสถานการณ์ชีวิตประจำวัน” (Japanese for Everyday Situation) ทาง <https://mux.mahidol.ac.th> โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย พร้อมรับ E-Certificate จากมหาวิทยาลัยมหิดล

มหิดลสาร ขอแสดงความยินดีแก่ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ ตันติศิรินทร์ ที่ปรึกษาสถาบันโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล ในโอกาสเข้ารับรางวัลผู้มีคุณูปการด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีทางอาหาร ในการประชุม Food Innovation Asia Conference 2023 (FIAC2023) เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๖ ณ ศูนย์ประชุมและแสดงนิทรรศการไบเทค กรุงเทพฯ

ขอแสดงความยินดีกับนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลที่สามารถชิงชัยจากการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ ๓๒ ณ ประเทศกัมพูชา ซึ่งเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ โดยมีพิธีเปิด-ปิด ณ “สนามกีฬาแห่งชาติมรดกเดโช” กรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา ในการแข่งขันดังกล่าว มีนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลในนามของ “ทีมชาติไทย” สร้างชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัยมหิดลและประเทศไทย จากการสามารถคว้ารางวัล ใน ๒ ประเภทกีฬา

กีฬาประเภทแรก ได้แก่ โปโลน้ำ ประเภททีมหญิง ๑ เหรียญทอง ได้แก่ นางสาวปณณดา โรจนรัตน์ นักศึกษาชั้นปีที่ ๓ วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล อีกประเภทกีฬา ได้แก่ ยิมนาสติก แบ่งออกเป็น ยิมนาสติกลีลา ประเภทบุคคลชาย และประเภทกรู๊ป สามารถคว้า ๒ เหรียญเงิน โดย นายชนกพล เขียมสุขใจ นักศึกษาชั้นปีที่ ๒ วิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา มหาวิทยาลัยมหิดล และยิมนาสติกแอโรบิก ประเภทตรีโอ้ และกรู๊ป สามารถคว้า ๒ เหรียญเงินเช่นกัน โดย นางสาวสุภัทสร วัชรภรณ์ นักศึกษาชั้นปีที่ ๓ วิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา มหาวิทยาลัยมหิดล โดยเข้ารับรางวัลและแสดงความยินดีจากศาสตราจารย์ นายแพทย์บรรจง มไหสวริยะ อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๖

ในที่ประชุมคณะกรรมการประจำมหาวิทยาลัยมหิดล ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๖ ณ ห้องประชุมศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ นที รักษ์พลเมือง ชั้น ๕ มหาวิทยาลัยมหิดล มหิดลสารขอร่วมชื่นชม และเชิดชูเกียรติศักดิ์ศรีแก่นักกีฬาตัวแทนของประเทศไทยผู้ทุ่มเท เพื่อเป็นแบบอย่างแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลรุ่นต่อไป

โครงการจีโนมิกส์ศิริราช เปิดรับอาสาสมัครจากผู้ที่เคยเป็นผู้ป่วยมะเร็งเข้าร่วมโครงการฯ เพื่อเก็บตัวอย่างเลือดมาวิเคราะห์ดูการกลายพันธุ์ของยีนมะเร็ง ซึ่งหากตรวจพบการกลายพันธุ์ ผู้มีสายเลือดใกล้เคียงสามารถเข้ารับการตรวจด้วยโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ผู้ที่มีคุณสมบัติตรงตามประกาศสามารถแสดงความจำนงเพื่อเข้าร่วมโครงการได้ที่ โทร. ๐๖-๑๕๙๓-๓๒๕๒ Facebook : Siriraj Genomics

รายการโรงหมอ ThaiPBS Podcast ยังคงมีสาระน่ารู้ โดยวิทยากรจากมหาวิทยาลัยมหิดลมาให้ติดตามกันเช่นเคย โดยล่าสุดในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๖ ถึงคิวของ “โรคกลัวเสียงในเด็ก” ที่สามารถทำนายได้จากการตรวจ DNA ในปัจจุบัน โดย อาจารย์ ดร.สุพัทธ แสนแจ่มใส อาจารย์และนักจิตวิทยาเด็ก สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล จะมาบอกเล่าเพื่อให้ผู้ปกครองและคุณครูเข้าใจโรคดังกล่าวโดยละเอียดในรายการสามารถติดตามได้ทาง <https://www.thaipbspodcast.com/podcast/rongmhor/phobia-misophonia>

พิธีทำบุญถวายผ้าพระกฐินพระราชทานของมหาวิทยาลัยมหิดล ที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี เพื่อความเป็นสิริมงคลของผู้มีจิตศรัทธาทุกท่านโดยในปีพุทธศักราช ๒๕๖๖ นี้กำหนดจัดในวันศุกร์ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ วัดนวลนรดิศวรวิหาร แขวงปากคลองภาษีเจริญ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร โดยปีนี้ ทางวัดอยู่ระหว่างการบูรณะและรื้อถอนเพื่อจัดสร้าง “หอไตรกลางน้ำ” ซึ่งยังต้องได้รับการสนับสนุนกำลังทรัพย์เป็นจำนวนมาก ผู้มีจิตศรัทธาสามารถร่วมทำบุญผ่านธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) บัญชีกระแสรายวัน “มหาวิทยาลัยมหิดล” เลขที่บัญชี ๓๑๖-๓-๐๓๙๕๒-๒ ส่งสำเนาการโอนเงิน พร้อมระบุชื่อ ที่อยู่ และหมายเลขติดต่อได้ที่ Email : mufinancialunit.mahidol.ac.th สอบถามโทร. ๐-๒๘๔๙-๖๕๐๐ ถึง ๑ โทรสาร ๐-๒๘๔๙-๖๑๙๙ ขอบัญชีแห่งกุศลที่ท่านได้ร่วมทำบุญกฐินพระราชทานในครั้งนี้จงออกดอกออกผลแก่ทุกท่านและครอบครัวประสบแต่ความสุขและเจริญพร้อมด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละโดยทั่วกันเทอดู

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานผ้าพระกฐิน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ให้ มหาวิทยาลัยมหิดล นำไปถวายแก่พระภิกษุสงฆ์ซึ่งจำพรรษาตลอดไตรมาส ณ วัดนวลนรดิศวรวิหาร แขวงปากคลองภาษีเจริญ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

พิธีถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน มหาวิทยาลัยมหิดล

วันศุกร์ ที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๖ เวลา ๑๓.๓๐ น.
ณ วัดนวลนรดิศวรวิหาร แขวงปากคลองภาษีเจริญ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

มหาวิทยาลัยมหิดล
ขอเชิญร่วมทำบุญบำรุงพระพุทธศาสนา และถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน

Scan QR Code to register

บัญชีในหน่วยหรือในเครื่องเงิน สามารถนำไปฝากหน่วยงานก็ได้
ส่งสำเนาการโอนเงิน ระบุชื่อ ที่อยู่ และเบอร์ติดต่อ
ที่ E-mail: mufinancialunit@mahidol.ac.th โทรสาร 02-849-6199

ขอเชิญทุกท่านมาร่วมทำบุญในครั้งนี้
ของบ้นศาลาให้ท่านและครอบครัว เจริญรุ่งเรืองพรชัย ตลอดไป

รายละเอียดเพิ่มเติมที่
งานเลขานุการกิจฯ กองบริหารงานทั่วไป ม.มหิดล
๐๒-๘๔๙-๖๒๐๓-๕
งานการเงิน กองคลัง ชั้น ๓ สำนักงานอธิการบดี ม.มหิดล
๐๒-๘๔๙-๖๕๐๐, ๐๒-๘๔๙-๖๕๐๑

ขอเชิญติดตามมหิดลสารได้เป็นประจำทุกวันที ๑ ของเดือนได้ทาง www.mahidol.ac.th และทาง LINE OFFICIAL : Mahidol University line://ti/p/@muu0694w และจากแอปพลิเคชัน “MU PRESS” ในส่วนของ Free Download Magazine ด้วยสมาร์ทโฟนระบบปฏิบัติการ Android : <https://bit.ly/MU-PRESS> และระบบปฏิบัติการ iOS : <http://apps.apple.com/bw/app/mu-press/id1526106455> แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้าค่ะ

MU Press

IOS

Application

Android

ปฏิทินกิจกรรม เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๖

โดย วราภรณ์ น่วมอ่อน

๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖

โครงการ CRS Lecture Series ศาสนศึกษาสู่สังคม ตอน “ศาสนาและมุมมองที่หลากหลายในโลกยุคใหม่” หัวข้อ “สมาธิสำหรับคนต่างวัย” ผ่านระบบออนไลน์ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่ งานบริการวิชาการ วิทยาลัยศาสนศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล โทร. ๐-๒๕๐๐-๒๖๓๐

๑๑ – ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๖

การอบรมเชิงปฏิบัติการ “Immunohistochemistry and in situ Hybridization Summer School 2023” ณ สถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่ สถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล มหาวิทยาลัยมหิดล โทร. ๐๙-๙๒๔๕-๑๖๙๘ หรือ ๐-๒๔๔๑-๙๐๐๓-๖ ต่อ ๑๒๐๕, ๑๒๔๒

๑ – ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๖

การอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร “Introduction to Data Science with Python” ณ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยมหิดล โทร. ๐๙-๒๒๕๖-๑๕๗๐, ๐๘-๕๑๒๓-๒๘๐๐

๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๖

โครงการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม “ตามรอยเชียงแสน สู่ดินแดนทวารวดี” ณ จังหวัดราชบุรี สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่ ดร.จิตติกานต์ จินารักษ์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล Email: jitikan.jin@mahidol.edu

๒ กรกฎาคม ๒๕๖๖

กิจกรรม “Workshop เทคนิคดนตรีกับสัมพันธภาพในครอบครัว” ณ สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม โทร. ๐๘-๒๓๒๑-๗๗๒๑

๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๖

การอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร Advanced AI for Drug Discovery : From Experience to Practice ณ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยมหิดล โทร. ๐๘-๕๑๒๓-๒๘๐๐

๓ – ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๖

การอบรมหลักสูตร “AI Introduction for Image Processing” ณ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยมหิดล ชั้น ๒๕ อาคารมิว (วิทยาลัยการจัดการ) สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยมหิดล โทร. ๐๙-๒๒๕๖-๑๕๗๐, ๐๘-๕๑๒๓-๒๘๐๐

๑๗ – ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖

โครงการอบรมระยะสั้น (หลักสูตรฟื้นฟู) เรื่อง “การพัฒนาสมรรถนะสำหรับพยาบาลเวชปฏิบัติเพื่อสังคมสุขภาพะ Upskill of Nurse Practitioner for Wellness Society” ผ่านระบบออนไลน์ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่ ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล โทร. ๐-๒๓๕๔-๘๕๔๒

ปฏิทินกิจกรรม เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๖

โดย วราภรณ์ น่วมอ่อน

๑๗ – ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๖

การอบรม “หลักสูตรผู้ควบคุมประจำหม้อไอน้ำหรือหม้อต้มที่ใช้ของเหลวเป็นสื่อทำความร้อน” (รุ่นที่ ๑) ณ ห้องประชุม ชั้น ๔ อาคารเทพนม เมืองแมน คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล โทร. ๐-๒๓๕๕-๘๕๕๘

๒๕ – ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๖

การอบรมหัวข้อ “AI in Medicine” ณ ห้อง LAB 105 ชั้น 1 คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยมหิดล โทร. ๐๘-๕๑๒๓-๒๘๐๐

๒๐ – ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “Excel, PowerPoint & Canva 101 เปิดประตูสู่วัยทำงาน” ณ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยมหิดล โทร. ๐๖-๓๒๖๘-๙๐๐๕

๒๕ – ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๖

โครงการอบรมให้ความรู้ “การติดตามเซลล์มะเร็งในหนูเมาส์โดยใช้สัญญาณเรืองแสง BIOLUMINESCENCE ครั้งที่ ๑” ณ หน่วยสัตว์ทดลอง คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่ ภาควิชาสรีรวิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล โทร. ๐-๒๒๐๑-๕๖๑๐, ๐-๒๒๐๑-๕๖๑๑

๒๐ – ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖

การอบรมหัวข้อ “AI and High Performance Computing in a Nutshell” ณ ห้อง LAB 105 ชั้น ๑ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยมหิดล โทร. ๐๘-๕๑๒๓-๒๘๐๐

๒๕ กรกฎาคม – ๖ สิงหาคม ๒๕๖๖

สานพฤษพรรณผ่านงานพฤษศิลป์ ครั้งที่ ๕ (BAT 2023) ณ หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่ ภาควิชาพฤษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล โทร. ๐-๒๒๐๑-๕๒๓๓

๒๒ – ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๖

โครงการอบรมการทดสอบเจาะเว็บแอปพลิเคชัน Web Application Penetration Testing (รุ่นที่ ๑) ผ่านระบบออนไลน์ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยมหิดล โทร. ๐๙-๒๒๕๖-๑๕๗๐

๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๖

การอบรมหลักสูตร “การป้องกันและระงับการแพร่เชื้อหรืออันตรายที่อาจเกิดจากมูลฝอยติดเชื้อ” รุ่นที่ ๔ ณ ศูนย์สุขภาพ และบริการวิชาการด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล โทร. ๐-๒๓๕๕-๘๕๕๘

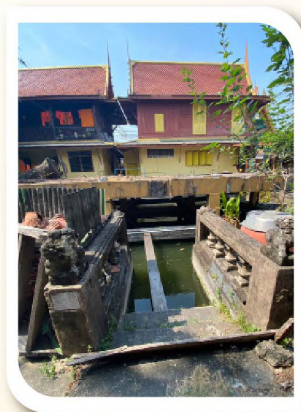

พิธีถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน มหาวิทยาลัยมหิดล

วันศุกร์ ที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๖ เวลา ๑๓.๓๐ น.
ณ วัดนวลนรดิศวรวิหาร แขวงปากคลองภาษีเจริญ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

วัดนวลนรดิศวรวิหาร อยู่ระหว่างการบูรณะและรื้อถอน
เพื่อจัดสร้าง **“หอไตรกลางน้ำ”** สำหรับเก็บพระคัมภีร์เก่า
ซึ่งยังต้องได้รับการสนับสนุนกำลังทรัพย์
จากผู้มีจิตศรัทธาอยู่เป็นจำนวนมาก

มหาวิทยาลัยมหิดล ขอเชิญร่วมทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา
และถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน

รายละเอียดเพิ่มเติมที่

งานเลขานุการฯ กองบริหารงานทั่วไป ม.มหิดล ☎ ๐๒-๘๔๙-๖๒๐๓-๕

งานการเงิน กองคลัง ชั้น ๓ สำนักงานอธิการบดี ม.มหิดล ☎ ๐๒-๘๔๙-๖๕๐๐, ๐๒-๘๔๙-๖๕๐๑